ИЗВЕШТАЈ О ОСТВАРЕНОСТИ РЕЗУЛТАТА РАЗВОЈНОГ ПЛАНА

ЗА ШКОЛСКУ 2020/2021.ГОДИНУ

ТРГОВАЧКА ШКОЛА
БЕОГРАД

ИЗВЕШТАЈ О ОСТВАРЕНОСТИ РЕЗУЛТАТА РАЗВОЈНОГ ПЛАНА ЗА школску 2020-2021. годину

Развојни план Школе настао је на основу Извештаја о самовредновању и квалитету рада школе, који садржи анализу и процену свих кључних области, као и предлоге за побољшања у односу на добијену оцену нивоа остварености предвиђени Приручником за самовредновање и вредновање рада школе, издате од Министарства просвете. Такође, овај извештај о остваривању Развојног плана школе, настао је и на основу извештаја о остварености стандарда постигнућа након екстерног вредновања рада школе обављеног у децембру 2017. године, али и других индикатора квалитета рада Школе.

РЕЗУЛТАТИ САМОВРЕДНОВАЊА КЉУЧНИХ ОБЛАСТИ за школску 2020-2021. годину

По акционом плану самовредновања имали смо предвиђене задатке и активности које је било потребно реализовати да би били остварени постављени циљеви за сваку област квалитета рада.

I област - Програмирање, планирање и извештавање

Ове школске године смо према акционом плану за самовредновање испитали целу област. У тиму су били Зорица Костић, Радмила Здравковић, Марина Малатестинић и Владимир Марјановић. Тимски смо направили упитнике да бисмо их затим електронским путем проследили наставницима, ученицима и родитељима. Циљ нам је био усаглашавање програма, планова и извештаја свих стручних актива, тимова и задужених особа у циљу боље имплементације Школског програма и Годишњег плана.

Резултати истраживања самовредновања квалитета рада установе показују да је потребно унапредити прилагођеност садржаја индивидуалним потребама ученика и настави са скраћеним часовима, као и прилагођавање планова ситуацији пандемије. Додатно треба радити на инкорпорирању свих компетенција ученика у планове наставника, као и начина њиховог развијања и неговања код ученика. Такође, потребна је већа садржајна повезаност предмета, што је најлакше остварити пројектном наставном, пројектима, тематском наставном.

Резултати истраживања самовредновања квалитета рада установе из другог полугодишта школске 2020/2021. године показују да је потребно у већој мери понуду слободних активности засновати на интересовањима ученика, кроз презентовање програма, садржаја и начина рада у секцијама.

Могући правац деловања може бити у упознавању наставника са резултатима анкетирања ученика о њиховој заинтересованости да похађају одређене секције. На основу тих резултата могу се правити планови рада секција и понуда слободних активности.

Такође, потребно је интегрисати елементе самоевалуације рада наставника и напомене о реализованим активностима у планове и припреме наставника. Ови елементи омогућавају корекцију планираног и континуирано унапређивање рада наставника, које ће бити засновано на експлицитним подацима.

У табелама испод приказани су аспекти квалитета рада установе које су наставници, ученици и родитељи оценили као добре у анкетном истраживању, као и аспекти на којима треба додатно радити.

Приоритетна област	ПРОГРАМИРАЊЕ, ПЛАНИРАЊЕ И ИЗВЕШТАВАЊЕ

Циљ

Усаглашавање програма, планова и извештаја свих стручних актива, тимова и задужених особа у циљу боље имплементације Школског програма и Годишњег плана

Процена остварености циља:

Циљ је у већој мери остварен. На нивоу планирања и интегрисања циљева, задатака и активности из Акционог развојног плана, планирано је остварено. На седницама стручних већа, тимова, Педагошког колегијума и других органа школе, истакнути су задаци и активности који су имплементирани у појединачне планове наведених тела школе.

Исходи

1.1. Акциони планови стручних актива, тимова и свих актера школе имају интегрисане циљеве, разрађене задатке и активности из развојног плана школе, као и начине њиховог праћења и вредновања.

Процена остварености исхода:

Исход је остварен у потпуности. Планови стручних тимова и свих актера школе садрже задатке и активности из развојног плана школе. Председници стручних актива су извештавали о реализованости задатака и активности акционог развојног плана школе на полугодишњем и годишњем нивоу, али изостало је систематско навођење критеријума и начина праћења.

1.2. Акциони планови су у функцији ефективног и ефикасног рада у школи.

Процена остварености исхода:

Исход је остварен у потпуности. Планови рада су засновани на циљевима и задацима Развојног плана, који су изведени на основу истраживачких података. Реализација планираног је била ометена нестабилном и неизвесном ситуацијом у вези начина одржавања наставе (онлајн или у школи).

1.3. Наставници планирају свој рад и активности на основу самовредновања.

Процена остварености исхода:

Исход је делимично остварен. Сви наставници су урадили иницијалну процену знања ученика у месецу септембру. На крају школске године већина наставника је обавила самоевалуацију свог рада на основу анкетирања ученика. Наставници у свом портфолију имају план личног усавршавања и напредовања.

Задаци	Активности	Доказ	Евалуација	Процена остварености задатака и активности
Упознавање учесника школског живота са задацима и активностима из акционих планова и са мерама за њихово праћење и остваривање	1. Упознавање Педагошког колегијума, Наставничког већа, Савет родитеља, Школског одбора,	Извештаји	Анкете, чек листе, увид у педагошку документацију.	**Задатак потпуно остварен**. Сви актери школског живота су упознати са задацима и активностима из акционих планова и са мерама за њихово праћење и остваривање. Упознавање је остваривано и понављано у више наврата. Сви наставници годишње

	Ученичког парламента			и месечне планове пишу по новом обрасцу.
Праћење остваривања задатака и активности из акционих планова	1. Израда и анализа извештаја актива, тимова, задужених лица	Извештаји свих тела	Анкете, чек листе. Увид у извештаје стручних већа.	**Задатак потпуно остварен**. Извештаји су израђени на полугодишњем и годишњем нивоу. Извештаји на крају школске године садрже процене остварености задатака и активности из Акционог развојног плана. Недостаје навођење начина праћења остваривања задатака и активности Акционог развојног плана.
Наставник континуирано самовредну је свој рад и тражи повратну информацију о свом раду од ученика	1. Израда плана личног усавршавања и напредовања 2. анкетирање ученика	Анкете за ученике Портфолио наставника	Употреба рефлексивних техника у раду наставника.	**Задатак делимично остварен.** Наставници имају план стручног усавршавања у оквиру свог портфолија. Наставници су анкетирали ученике о свом раду, али само на крају школске године. Недостају анкете на крају првог полугодишта због наглог прекида наставе у школи.

Препоруке за даљи рад:
На основу педагошке документације и анализе резултата самовредновања квалитета рада школе потребно је:

- У педагошку документацију интегрисати самоевалуацију квалитета рада наставника (евидентирати евалуације квалитета реализације одржаних часова).
- У извештаје и планове Стручних већа интегрисати анализе ученичких евалуација рада наставника.
- Направити план, програм и садржај секција на основу **анализе** интересовања ученика.
- Уврстити компетенције ученика у планове, програме и припреме наставника.
- У плановима садржински повезати различите наставне предмете.

II област - Настава и учење

Ове школске године смо према акционом плану за самовредновање испитали целу област. У тиму су били Марица Кнежевић, Мелита Јовановић Тончев, Сандра Јевтић и Љиљана Поповић. Тимски смо направили упитнике и онда смо их електронским путем проследили наставницима, ученицима и родитељима.

У другом полугодишту смо у четвртак, 3. 6. 2021. имали заједнички састанак Тима за обезбеђивање квалитета и развоја школе са координаторима свих тимова. Договорили смо се да се у наредној школској 2021-2022. години и даље ради на томе да се област квалитета НАСТАВА И УЧЕЊЕ и даље развија у смеру што већег броја часова, на којима ће настава да буде диференцирана са индивидуализованим приступом сваком

ученику који ће да буде планиран у зависности од индивидуалних карактеристика ученика. Наглашена је потреба увођења у праксу вршњачке едукације као и обуке ученика да самопроцењују сопствени рад, као и рад наставника. Такође је разговарано о неопходности обогаћивања наставе што већим бројем методолошки различитих приступа, као и неопходности развоја компетенција ученика. Без обзира на начин реализације наставе током следеће школске 2021-2022. године, неопходно је да се и даље осавремењује настава увођењем дигиталних технологија и радом у дигиталном окружењу. У следећој школској 2021-2022. години приоритет online наставе ће бити у организацији и реализацији интерактивних часова, који ће да подразумевају сарадњу ученика и А и Б групе са унапређењем дигиталних компетенција и ученика и наставника. Постигнут је заједнички закључак да би сваки наставник требало да помогне у развоју дигиталних компетенција ученика, која и да они сами буду пример у примени ИКТ-а у настави. Договорено је да током следеће школске 2021-2022. године педагошко-инструктивни рад буде обогаћен и посетама online часова од стране директора, заменика директора и педагошко-психолошке службе.

Када је реч о оцењивању, посебна пажња ће се посветити континуираном и објективном формативном и сумативном оцењивању, по препорученим педагошким смерницама, узимајући у обзир да је свим наставницима омогућено похађање семинара о формативном оцењивању.

Неопходно је да се израде планови допунске и додатне наставе и секција у наредној школској 2021-2022. години.

Договорено је да се поново провери израда оперативних и годишњих планова рада наставника, као и присуство свих неопходних елемената које по договору би требало да садрже ти планови - корелације, међупредметне компетенције, исходе, стандарде, итд.

На почетку школске године сви актери школе: стручна већа, тимови, Савет родитеља, Ученички парламент, стручна већа и сви предметни наставници, упознати су са развојним циљевима и активностима за остваривање планираних задатака, задужења и роковима из развојног плана које треба испунити.

У току школске године праћена је реализација школског Развојног плана у области Настава и учење, кроз анкетирање свих учесника школског живота: наставника, ученика, родитеља, локалне заједнице и кроз извештаје директора и школских тимова.

Полазна смерница за унапређење наставе и учења било је свеобухватније оријентисање наставе ка циљевима и исходима учења. На основу педагошко-инструктивног рада и анализе анкета ученика може се извести закључак да је унапређено истицање циљева и исхода часа у односу на ранији период. Увидом у педагошку документацију, установљено је да наставници у већој мери уче ученике како да ново градиво повежу са претходно наученим, као и да теоријска знања повежу са практичним вештинама.

Ове школске године настава је реализована у измењеним условима услед епидемиолошке ситуације. Епидемиолошка ситуација је поставила нове изазове у виду реализације часова практичне наставе ван трговинских објеката социјалних партнера, у кабинетима - продавници класичног типа и у продавници самоуслужног вида који се налазе у саставу школе. На основу спроведених анкета за ученике и наставнике у оквиру рада Тима за реализацију система дуалног образовања и интервјуисања ученика у дуалу у оквиру рада Тима за каријерно вођење и саветовање, као и резултата анкете за самовредновање може се констатовати да наставници сматрају да су бољи услови за стицање практичних вештина у

трговинским објектима, док су предности реализације практичне наставе у школи организационе природе (олакшано је праћење рада ученика у групи и остварује се непосредан контакт са ученицима у познатом окружењу). Такође, установљено је да ученици и наставници сматрају да је концепт дуалног образовања одлично замишљен и вишеструко користан како за ученике, тако и за компаније у којима ученици реализују учење кроз рад. Ученици су радо извршавали радне задатке у продавници и испољавали жељу за још разноврснијим активностима у реалном окружењу.

Требало би и даље радити на томе да се што више примењује диференцирана настава са индивидуализованим приступом сваком ученику који ће бити планиран у зависности од индивидуалних карактеристика ученика. Такође је наглашено да је неопходно детаљније анализирати и установити и хоризонталну и вертикалну корелацију међу предметима истог образовног профила. Наглашена је потреба увођења у праксу вршњачке едукације као и обуке ученика да самопроцењују сопствени рад, као и рад наставника. Неопходно је обогатити наставу што већим бројем методолошки различитих приступа ради свестранијег развоја компетенција ученика.

У овој школској години уочен је помак у реализацији наставе на даљину (посматрањем и праћењем рада на платформи МТ). Без обзира на начин реализације наставе током следеће године, неопходно је и даље осавремењивати наставу увођењем дигиталних технологија и радом у дигиталном окружењу. Потребно је на почетку следеће школске године јасније истаћи и на време усагласити правила понашања ученика и наставника у онлајн окружењу. Приоритетно би требало да онлајн настава буде организована у виду интерактивних часова који ће подразумевати сарадњу ученика и А и Б групе са унапређењем дигиталних компетенција и ученика и наставника. На састанцима стручних већа, тимова и актива постигнут је заједнички закључак да би сваки наставник, а не само наставници информатике, требало да помогну у развоју дигиталних компетенција ученика, као и да они сами буду пример у примени ИКТ-а у настави.

На основу увида у планове рада, припреме за часове и евиденције активности у електронском дневнику, установљено је да постоји временска неравномерност евидентирања активности, разлика у садржају и критеријумима вредновања рада ученика. Наглашен је значај формативног оцењивања у праћењу рада и напредовања ученика, као и да упис активности у електронском дневнику представља за родитеља благовремену информацију о ангажовању ученика на настави која се реализује у школи, као и о присуству ученика на онлајн настави. Наставницима је на састанцима Педагошког колегијума, стручних већа, одељењских већа пренесен значај оваквог вида вођења педагошке евиденције и значај који она има у формирању сумативне оцене ученика. Установљено је да је неопходно да наставници на сваком часу или макар на недељном нивоу бележе активности ученика.

На основу података о успеху ученика и на основу извештаја о педагошко-инструктивном раду установљено је да још увек није довољно видљиво да наставник учи ученике како да постављају себи циљеве учења и да критички сагледава свој напредак и напредак других. Стога је неопходно даље разрађивати механизме и технике учења којима би се ово унапредило.

Један од приоритетних циљева за унапређење наставе и учења је континуиран рад на подизању нивоа професионалних компетенција и стручном усавршавању наставника. На основу извештаја Тима за стручно усавршавање и професионални развој наставника и стручних сарадника, утврђено је да је у овој школској години организовано више екстерних

обука: Дигитална учионица, Оцењивање у функцији развоја, Интернет учионица, Конференција Дигитално образовање 2021, Конференција за наставнике економске групе предмета у организацији Економског факултета у Београду, Обука запослених у образовању за пружање подршке школама у процесу самовредновања. Наставници су имали прилику и да се интерно усавршавају организовањем и реализацијом радионица, огледних и угледних часова, међусобним посетама часова. То је допринело размени знања и искустава, примера добре праксе. Реализовано је снимање часова стручних економских наставних предмета за платформу Моја школа. Овај начин рада наставника представљао је изазов и допринео је да се унапреде предавачке способности наставника, а ученицима је омогућен другачији приступ знању и учењу. Препорука је да се снимање часова организује и интерно, као ефикасан начин да се унапреди квалитет наставе и учења.

У погледу саморефлексије рада наставника углавном се она своди на усмено изражавање и међусобну размену информација, те је неопходно радити на благовременом састављању личног плана усавршавања, његовом анализирању и извештавању о личном усавршавању с циљем унапређења сопственог рада наставника и професионалног развоја, ширењу примера добре праксе.

Приоритетна област	Настава и учење

Циљеви

1. Свеобухватније оријентисање наставе ка циљевима и исходима учења

Процена остварености циља:

Циљ је остварен у потпуности. На анкетама самовредновања све групе испитаника су високо процениле упознатост и добро истицање циљева и исхода учења. Анализа оствареног педагошко-инструктивног рада је у сагласности са резултатима самовредновања.

2. Повећање примене савремених метода и облика рада у настави

Процена остварености циља:

Циљ је у мањој мери остварен. Наставници су пролазили више обука за примену ИКТ-а у настави. Међутим анкете самовредновања и анализа оствареног педагошко-инструктивног рада показују да је потребно додатно радити на реализовању активности и задатака изведених из овог циља. Наставници употребљавају савремене методе и облике рада у настави, али те методе и облици су недовољно заступљени.

3. Примењивање различитих поступака вредновања у функцији даљег учења

Процена остварености циља:

Циљ је у мањој мери остварен. Из прегледа извештаја стручних већа се види да су критеријуми оцењивања за сваки предмет дефинисани и да постоје тестови за проверу знања из сваког предмета. Међутим, процене ученика на ставкама које се односе на упознатост са критеријумима оцењивања су ниске, па је потребно додатно радити на овом индикатору. Такође, ниско су процењене од стране ученика и родитеља критичка процена сопственог напретка и самостално постављање циљева у учењу.

4. Подизање нивоа професионалних компетенција и стручно усавршавање наставника

Процена остварености циља:

Задатак је у већој мери остварен. Облици екстерног и интерног усавршавања су реализовани у складу са тренутном ситуацијом. Наставници имају планове стручног усавршавања у оквиру својих портфолија. Треба додатно радити на експлицирању података на којима се заснивају израђени планови.

Исходи

1. 2.3. Ученици стичу знања, усвајају вредности, развијају вештине и компетенције на часу

Ученик ће бити у стању да разуме и повезује предмет учења, као и да примењује научено у реалном окружењу, даје и критички процењује идеје и решења, као и да примењује повратне информације

Процена остварености исхода:

Исход је у мањој мери остварен. Анализе упитника самовредновања које су попуњавали ученици, наставници и родитељи, показују да је овај исход међу најслабије оствареним у области Наставе и учења.

2. 2.4. Поступци вредновања су у функцији даљег учења
   Након спроведеног поступка вредновања ученику ће бити јасни критеријуми вредновања, умеће да постави себи циљеве учења, као и да критички процењује свој напредак и напредак других.

Процена остварености исхода:

Исход је у мањој мери остварен. По анализама анкета самовредновања на које су одговарали ученици, наставници и родитељи оствареност овог стандарда је процењена као најмања (укључујући и претходни стандард – 2.3).

1. Циљ - Свеобухватније оријентисање наставе ка циљевима и исходима учења

Активности	Задаци	Доказ	Евалуација	Процена остварености задатака и активности
Наставник ефикасно управља процесом учења на часу	1. адекватан план и припрема наставника за час (поштовање индивидуализације, разноврсност и иновативност задатака и метода) 2.Педагошко-инструктивни рад 3. посета часова колега једнаких по образовању 4. реализација угледних огледних и часова 5. мобилност наставника	Годишњи и оперативни план, Припрема за час, Извештаји о педагошко-инструктивном раду Извештаји о угледним и огледним часовима Извештај о посети часова наставника из других школа	Чек-листа Анкета ученика	**Задатак је делимично остварен**. Планови за час свих наставника су израђени по новим обрасцима. Индивидуализација и разноврсност метода наставе су оцењене ниским оценама од стране родитеља наставника и ученика. Педагошко-инструктивни рад, реализовање угледних и огледних часова, мобилност наставника су током ове школске године планирани, али су делимично реализовани због прелазака на онлајн рад школе изазваних епидемиолошком ситуацијом.
Наставник учи ученике како ново градиво да повеже са претходно наученим, као и теоријска знања са практичним вештинама	0. иницијално испитивање за све наставне предмете 1. адекватан план и припрема наставника за час (поштовање индивидуализације, разноврсност и иновативност задатака и метода) 2.Педагошко-инструктивни рад 3. посета часова колега једнаких по образовању	Годишњи и оперативни план, Припрема за час, Педагошка евиденција наставника, Извештаји о педагошко-инструктивном раду Извештаји о угледним и огледним часовима	Чек-листа	**Задатак је делимично остварен**. Иницијално испитивање је спроведено за све наставне предмете у месецу септембру. Наставници користе новоосмишљене годишње и месечне планове у свом планирању рада. Индивидуализација и разноврсност метода наставе су оцењене ниским оценама од стране родитеља наставника и ученика. Педагошко-инструктивни рад, реализовање угледних и огледних часова, посете колега часовима, мобилност наставника су током ове

	4. реализација угледних огледних и часова 5. мобилност наставника 6. интерне презентације, обуке, радионице	Извештај о посети часова наставника из других школа Ученички продукти Чек листа инструктора учења кроз рад Извештај о остварености исхода наставе и учења кроз рад Извештај Тима за реализацију система дуалног образовања Извештај тима за КВиС Извештај Тима за међупредметне компетенције Извештај Тима за стручно усавршавање Извештај Тима за међупредметне компетенције Извештај Тима за стручно усавршавање		школске године планирани, али планови су континуирано прекидани преласком на онлајн рад школа због епидемиолошке ситуације. Интерне презентације, обуке и радионице ове школске године такође нису реализоване због неизвесних услова извођења наставе које је створила епидемиолошка ситуација.
Наставник учи ученике како да пронађу различите начине за решавање проблема	1. адекватан план и припрема наставника за час (поштовање индивидуализације, разноврсност и иновативност задатака и метода) 2. посета часа - педагошко-инструктивни рад 3. посета часова колега једнаких по образовању 4. реализација угледних огледних и часова 5. мобилност наставника	Годишњи и оперативни план, Припрема за час, Извештаји о педагошко-инструктивном раду Извештаји о угледним и огледним часовима Извештај о посети часова наставника из других школа Ученички продукти	Чек-листа	**Задатак је делимично остварен**. Наставници користе новоосмишљене годишње и месечне планове у свом планирању рада. Индивидуализација и разноврсност метода наставе су оцењене ниским оценама од стране родитеља наставника и ученика. Педагошко-инструктивни рад, реализовање угледних и огледних часова, посете колега часовима, мобилност наставника су током ове школске године планирани, али планови су континуирано прекидани преласком на онлајн рад школа због епидемиолошке ситуације. Интерне презентације, обуке и радионице ове школске године такође нису реализоване због неизвесних

	6. интерне презентације, обуке, радионице			услова извођења наставе које је створила епидемиолошка ситуација.

Циљ 2. Повећање примене савремених метода и облика рада у настави

Активности	Задаци	Доказ	Евалуација	Процена остварености задатака и активности
Ученици стичу знања, усвајају вредности, развијају вештине и компетенције на часу	1. Наставник примењује различите наставне технике и методе рада, диференциран рад на часу, реализује интегративну и пројектну наставу, примењује ИКТ алате у настави (посета часа - педагошко-инструктивни рад) 2. интерне презентације, обуке, радионице	Годишњи и оперативни план, Припрема за час, Извештаји о педагошко-инструктивном раду Ученички продукти	Чек-листа Формативно оцењивање (педагошка евиденција наставника, електронски дневник, платформа)	**Задатак је делимично остварен**. Наставници су прошли обуке које их оспособљавају да користе платформу Мајкрософт Тимс у настави, као и алате који стоје на располагању у оквиру мајкрософтовог 365 офис окружења. Остварен је значајан напредак у примени ИКТ алата у настави. Није остварена пројектна и интегративна настава. Примена разноврсних метода и техника рада наставника је добила ниске процене од наставника, ученика и родитеља на упитницима самовредновања квалитета рада школе. Интерно усавршавање је делимично остварено путем неколико вебинара организованих на нивоу школе и стручних већа.

Циљ 3. Примењивање различитих поступака вредновања у функцији даљег учења

Активности	Задаци	Доказ	Евалуација	Процена остварености задатака и активности
Поступци вредновања су у функцији даљег учења	Наставник поставља јасне критеријуме вредновања: 1. усаглашавање критеријума оцењивања 2. ажурирање тестотека са постављеним	ЕсДневник Педагошка евиденција наставника Извештај о педагошко-инструктивном раду Евалуациони листић	Бодовна скала Формативно и сумативно оцењивање, извештаји о успеху	**Задатак је остварен у потпуности**. Критеријуми оцењивања и тестотеке су формиране на нивоу сваког стручног већа и наставног предмета. Тестотеке се редовно ажурирају и допуњују.

	критеријумима за усмено и писмено проверавање знања за сваки класификациони период 3. посета часа - педагошко-инструктивни рад 4. интерне презентације, обуке, радионице	Припрема за час Оперативни план Портфолио наставника и ученика Критеријуми оцењивања		
	Наставник учи ученика како да поставља себи циљеве учења, као и да критички процењује свој напредак и других: 1. посета часа - педагошко-инструктивни рад 2. интерне презентације, обуке, радионице	ЕсДневник Педагошка евиденција наставника Извештај о педагошко-инструктивном раду Евалуациони листић Припрема за час Оперативни план Портфолио наставника и ученика Критеријуми оцењивања	Интервју Анкета Чек-листа	**Задатак у мањој мери остварен**. Одговори наставника, ученика и родитеља на анкетама показују да ученици нису усвојили вештину постављања циљева у учењу и процењивања свог и напретка других ученика. Са овим налазима сагласни су резултати оствареног педагошко-инструктивног рада. Делимично су остварене интерне обуке у виду вебинара, као и педагошко-инструктивни рад када се настава одвијала у школи.

Циљ 4. Подизање нивоа професионалних компетенција и стручно усавршавање наставника

Активности	Задаци	Доказ	Евалуација	Процена остварености задатака и активности
Наставник ефикасно управља процесом учења на часу	Интерно усавршавање наставника: 1. реализација интерног усавршавања путем презентација, обука, радионица 2. посета часа - педагошко-инструктивни рад	ЕсДневник Педагошка евиденција наставника Извештај о педагошко-инструктивном раду Евалуациони листић Припрема за час Оперативни план	Сертификати Портфолио наставника Извештаји тимова	**Задатак је делимично остварен.** Интерно усавршавање је делимично остварено. У највећој мери су организовани вебинари које су наставници похађали на нивоу целе школе и на нивоу стручних већа. Посете часовима наставника су делимично реализоване током периода који је настава реализована у школи.

		Портфолио наставника и ученика		
	Реализација екстерног усавршавања наставника: 1. учешће на семинарима и имплементација наученог 2. посета часа - педагошко-инструктивни рад			**Задатак је потпуно остварен**. Планирани семинари екстерног усавршавања су реализовани. Теме семинара односиле су се у највећој мери на развој дигиталних компетенција наставника за примену алата у онлајн настави.
	Саморефлексија рада наставника: 1.израда личног плана усавршавања и извештаја о личном усавршавању			**Задатак је делимично остварен**. Наставници у оквиру свог портфолија поседују план личног усавршавања. Недостаје анализа и евалуација рада и напретка наставника на основу евалуација ученика.

Препоруке за даљи рад:

На основу педагошке документације и анализе резултата самовредновања квалитета рада школе потребно је:

- Јасније предочити критеријуме оцењивања ученицима и користити их за подучавање ученика како да самостално постављају циљеве у свом учењу.
- У свакодневној настави подучавати ученике да процењују напредак и квалитет у свом раду и учењу.
- Уврстити у свакодневну наставу употребу што већег броја метода и техника рада и учења. Наведено реализовати кроз интензивнији саветодавни рад стручне службе са наставницима и радионице на тему памћења и учења.
- Тражити процену рада наставника од стране ученика и на основу анализе процене ученика планирати унапређивање рада наставника, што ће бити експлицирано у плану стручног усавршавања наставника.
- **Потребан је додатни саветодавни и инструктивни рад са наставницима у вези индивидуализације наставе, која се не односи само на додатну подршку ученицима са тешкоћама у учењу, већ на све ученике. Потребно је направити терминолошку и практичну разлику између <u>индивидуализације</u> наставе и рада <u>по ИОП</u> програму, како се под индивидуализацијом не би подразумевало искључиво смањивање критеријума.**
- Појачати међусобне посете часова наставника ради бољег упознавања критеријума квалитета наставе и проширивања репертоара техника и приступа настави.

IV област - Подршка ученицима

Ове школске године смо према акционом плану за самовредновање испитали целу област. У тиму су били Оливера Андоновић, Стефан Шалипур, Јулијана Новичић, Татјана Павићевић и Бранка Јочић. Тимски смо направили упитнике и онда смо их електронским путем проследили наставницима, ученицима и родитељима.

Циљ нам је био унапређивање пружања додатне подршке за све ученике у школи и укључивање родитеља у обезбеђивању подршке ученицима и сарадњи са школом.

Општи закључци који се могу извести из анкетног дела самовредновања квалитета рада школе су потреба за подстицањем индивидуализације и прилагођавања ученицима додатне подршке коју школа пружа; веће укључивање родитеља у све облике додатне подршке ученицима; неговање изузетности ученика кроз разноврсне облике додатне подршке.

У табелама испод приказани су аспекти квалитета рада установе које су наставници, ученици и родитељи оценили као добре у анкетном истраживању, као и аспекти на којима треба додатно радити.

Приоритетна област	**ПОДРШКА УЧЕНИЦИМА**
Циљеви 1.Унапређивање пружања додатне подршке за све ученике у школи - школа предузима разноврсне мере за пружање подршке ученицима у учењу и пружање васпитне подршке и укључивање породице – старатеља у обезбеђивању подршке ученицима и сарадњи са школом. **Процена остварености циља**: Циљ је делимично остварен. Мере подршке су у највећој мери предузимане за ученике из осетљивих група, као и за ученике са изузетним способностима (али само на иницијативу појединих наставника). Природа укључивања родитеља у обезбеђивању подршке се заснива само на подршци ученицима из осетљивих група, док је потребно неговати веће укључивање родитеља у ширу лепезу активности школе. 2.Унапредити пружање подршке ученицима из осетљивих група и ученицима са изузетним способностима. **Процена остварености циља**: Циљ је делимично остварен. Подршка ученицима из осетљивих група је процењена (на основу педагошке документације и анализе самовредновања рада школе) као добра. Подршку ученицима са изузетним способностима потребно је подићи на систематичнији ниво, тако да наставници из свих Стручних већа идентификују ученике са изузетним способностима или интересовањима.	
Исходи 1. 4.1. У школи функционише систем пружања подршке свим ученицима. Наставници ће бити у стању да пружају како образовну тако и васпитну подршку свим ученицима, а родитељи ће бити активни учесници у том систему подршке. **Процена остварености исхода:** Исход је делимично остварен. Индивидуализација наставе је оцењена ниско на упитницима самовредновања квалитета рада школе. Ученици из осетљивих група добијају добру подршку (на основу анализе самовредновања), али она је недовољно развијена и систематична за ученике са изузетним способностима. Такође, сарадња са родитељима је упркос преласку на онлајн наставу била задовољавајућа. 2. 4.3. У школи функционише систем подршке ученицима из осетљивих група и ученицима са изузетним способностима. Наставници ће моћи да идентификују и пруже додатну подршку свим ученицима из осетљивих група и ученицима са изузетним способностима и да створе услове за њихово напредовање.	

Процена остварености исхода: Исход је у већој мери остварен. Ученици из осетљивих група су идентификовани и организована је адекватна образовна, васпитна, економска и психолошка подршка. На основу анализе упитника самовредновања процене ученика, наставника и родитеља показују да је потребно унапредити реализовање онлајн допунске наставе (допунска настава у школи је добила добре процене). Такође, поред добре подршке ученицима са изузетним способностима (на основу увида у извештаје Стручних већа), овај вид рада је потребно подићи на систематичнији ниво (на основу анализе упитника самовредновања).
1. Циљ – Унапређивање пружање додатне подршке за све ученике у школи - школа предузима разноврсне мере за пружање подршке ученицима у учењу и пружање васпитне подршке и укључивање породице – старатеља у обезбеђивању подршке ученицима и сарадњи са школом

Активности	Задаци	Доказ	Евалуација	Процена остварености задатака и активности

Наставник примењује индивидуализацију у настави кроз употребу разноврсних техника и метода наставе и учења и наставних средстава	0. иницијално испитивање за све наставне предмете 1. адекватан план и припрема наставника за час (поштовање индивидуализације, разноврсност и иновативност задатака и метода) 2.Педагошко-инструктивни рад 3. посета часова колега једнаких по образовању 4. реализација угледних огледних и часова 5. мобилност наставника 6. интерне презентације, обуке, радионице	Годишњи и оперативни план, Припрема за час, Извештаји о педагошко-инструктивном раду, извештај и анализа успеха ученика на крају класификационих периода	Чек-листа Анкета ученика Извештаји о постигнутим резултатима, Извештај тима за пружање додатне подршке ученицима	**Задатак је делимично остварен**. Планови за час свих наставника су израђени по новим обрасцима. Индивидуализација и разноврсност метода наставе су оцењене ниским оценама од стране родитеља наставника и ученика. Педагошко-инструктивни рад, реализовање угледних и огледних часова, мобилност наставника су током ове школске године планирани, али су делимично реализовани због прелазака на онлајн рад школе изазваних епидемиолошком ситуацијом.
Наставник користи принцип ресторативне дисциплине при пружању васпитне подршке ученицима.	1. план и извештај о ефектима друштвено-корисног рада	Извештаји тима за појачан васпитни рад, свеске за појачан васпитни рад са ученицима, план рада са учеником, извештаји о постигнутим	Чек-листа, Извештаја тимова за пружање додатне васпитне подршке ученицима, Тима за ЗДНЗЗ	**Задатак је делимично остварен**. Део наставника није успео да изрекне мере друштвено-корисног рада.

		резултатима, Тима за ЗДНЗЗ Тима за самовредновање		
У пружању подршке ученицима школа у већој мери укључује породицу - старатеље.	1. план и реализација заједничких активности	Годишњи и оперативни план, Припрема за час, Акциони планови за додатну подршку ученицима, извештаји Тима за пружање додатне подршке ученицима	Чек-листа Извештај тима за пружање додатне подршке	**Задатак делимично остварен**. Због епидемиолошке ситуације и забране окупљања већег броја људи, ове године нисмо организовали заједничке активности наставника и ученика. Председник Савета родитеља и још два представника родитеља учествовали су у програму реализације дана „Розе мајица“.
Активности	Задаци	Доказ	Евалуација	
Школа предузима мере за редовно похађање наставе ученика из осетљивих група	1. благовремено праћење и информисање родитеља/старатеља 2. осмишљавање и предузимање активности и мера за превазилажење проблема 3. укључивање Центра за социјални рад и других институција и организација	Годишњи и оперативни план рада наставника, Припрема за час, Извештаји о педагошко-инструктивном раду, анализа успеха ученика на крају класификационих периода,	Анкета ученика Чек-листа Извештаја о успеху ученика, Извештаја тима за пружање додатне подршке ученицима	**Задатак је потпуно остварен**. Стручна служба и координатори одговарајућих тимова, помоћници директора, директор редовно су обавештавали и сарађивали са родитељима ученика који изостају са наставе. Такође, редовно су слати дописи Центру за социјални рад када број неоправданих изостанака ученика пређе законом постављене границе.
Школа организује компензаторне активности за подршку ученицима из осетљивих група	1. идентификовање ученика из осетљивих група 2. обезбеђивање наставних средстава и потребног материјала	Годишњи и оперативни план, Припрема за час, Извештаји о педагошко-инструктивном раду, анализа успеха ученика на крају	Анкета ученика Чек-листа извештаја о успеху ученика, Извештаја тима за пружање додатне	**Задатак је потпуно остварен.** Одељењске старешине идентификовале су ученике који спадају у категорију осетљивих, и по потреби обезбеђивали материјале и средства за учење. Ученици без електронских уређаја добијали су таблете да би могли да прате наставу. Организоване су две хуманитарне акције. Једна за

	3. организовање хуманитарних акција 4. обезбеђивање вршњачке помоћи и подршке	класификационих периода,	подршке ученицима	децу из Свратишта на Звездари, којој су се придружили чланови Ученичког парламента. Друга акција у извођењу организације „Буди хуман“ реализована је прикупљањем хигијенских средстава, одеће и новца за децу из осетљивих група.
Наставник идентификује ученике са изузетним способностима и пружа додатну подршку за њихово напредовање	1. идентификовање ученика 2. осмишљавање планова и наставних садржаја 3. презентовање постигнућа, прикупљање ученичких продуката	Годишњи и оперативни план, акциони индивидуални план, Припрема за час, Извештаји о педагошко-инструктивном раду, успех ученика на крају класификационих периода,	Чек-листа Анкета ученика Извештаји о постигнутим резултатима, Извештај тима за пружање додатне подршке	**Задатак је делимично остварен.** Идентификовани су ученици са интересовањима да иду на такмичење из економске и аранжерске групе предмета. Остале групе предмета нису идентификовале ученике са изузетним способностима или интересовањем за своје предмете. Постигнућа ученика су презентована на огласним таблама и седницама органа школе. Такође, процена је родитеља и ученика на упитницима самовредновања да је рад са ученицима са изузетним способностима недовољно развијен у нашој школи. Недостаје систематичнији приступ у идентификацији надарених ученика, који се не заснива искључиво на ентузијазму појединачних наставника.
Наставник примењује индивидуализован приступ настави за ученике из осетљивих група и за ученике са изузетним способностима.	0. иницијално испитивање за све наставне предмете 1. адекватан план и припрема наставника за час (поштовање индивидуализације, разноврсност и иновативност	Годишњи и оперативни план, Припрема за час, Извештаји о педагошко-инструктивном раду, успех ученика на крају класификационих периода,	Анкета ученика Чек-листа Извештаја о успеху ученика, Извештаји тима за пружање додатне подршке	**Задатак је делимично остварен**. Индивидуализовани приступ настави остварен је у највећој мери у раду са ученицима из осетљивих група. Недостаје проширивање рада са надареним ученицима на све групе предмета (поред економских и аранжерских предмета).

	задатака и метода) 2.Педагошко-инструктивни рад 3. посета часова колега једнаких по образовању 4. реализација угледних огледних и часова 5. мобилност наставника 6. интерне презентације, обуке, радионице			

Препоруке за даљи рад:

На основу педагошке документације и анализе резултата самовредновања квалитета рада школе потребно је:

- Унапредити додатну подршку ученицима из осетљивих група која се реализује онлајн. Унапредити компетенције наставника за одржавање допунске наставе преко платформе коју школа користи.
- Унапредити подршку ученицима са изузетним способностима (или интересовањима) за одређени наставни предмет. Поред анкетирања интересовања ученика за секције, потребно је презентовати програм и садржаје секција који ће ученици током школске године моћи да похађају.
- Педагошко-инструктивни рад интензивније реализовати у онлајн формату извођења наставе.
- Испитати могућности и жеље родитеља да се укључе у активности школе. Будући да су родитељи и ученици недовољно упознати са активностима Тима за КВиС, предлог је да се организује представљање послова и занимања од стране родитеља који се баве појединим занимањима.

8. Процена остварености постављених приоритета у остваривању васпитно-образовног рада.

Приоритетна област	ПРОГРАМИРАЊЕ, ПЛАНИРАЊЕ И ИЗВЕШТАВАЊЕ
Циљ Усаглашавање програма, планова и извештаја свих стручних актива, тимова и задужених особа у циљу боље имплементације Школског програма и Годишњег плана	

Процена остварености циља:
Циљ је у већој мери остварен. На нивоу планирања и интегрисања циљева, задатака и активности из Акционог развојног плана, планирано је остварено. На седницама стручних већа, тимова, Педагошког колегијума и других органа школе, истакнути су задаци и активности који су имплементирани у појединачне планове наведених тела школе.

Приоритетна област	Настава и учење

Циљеви

1. Свеобухватније оријентисање наставе ка циљевима и исходима учења

Процена остварености циља:
Циљ је остварен у потпуности. На анкетама самовредновања све групе испитаника су високо процениле упознатост и добро истицање циљева и исхода учења. Анализа оствареног педагошко-инструктивног рада је у сагласности са резултатима самовредновања.

2. Повећање примене савремених метода и облика рада у настави

Процена остварености циља:
Циљ је у мањој мери остварен. Наставници су пролазили више обука за примену ИКТ-а у настави. Међутим анкете самовредновања и анализа оствареног педагошко-инструктивног рада показују да је потребно додатно радити на реализовању активности и задатака изведених из овог циља. Наставници употребљавају савремене методе и облике рада у настави, али те методе и облици су недовољно заступљени.

3. Примењивање различитих поступака вредновања у функцији даљег учења

Процена остварености циља:
Циљ је у мањој мери остварен. Из извештаја стручних већа се види да су критеријуми оцењивања за сваки предмет дефинисани и да постоје тестови за проверу знања из сваког предмета. Међутим, процене ученика на ставкама које се односе на упознатост са критеријумима оцењивања су ниске, па је потребно додатно радити на овом индикатору. Такође, ниско су процењене од стране ученика и родитеља критичка процена сопственог напретка и самостално постављање циљева у учењу.

4. Подизање нивоа професионалних компетенција и стручно усавршавање наставника

Процена остварености циља:
Задатак је у већој мери остварен. Облици екстерног и интерног усавршавања су реализовани у складу са тренутном ситуацијом. Наставници имају планове стручног усавршавања у оквиру својих портфолија. Треба додатно радити на експлицирању података на којима се заснивају израђени планови.

Приоритетна област	**ПОДРШКА УЧЕНИЦИМА**

Циљеви

1.Унапређивање пружања додатне подршке за све ученике у школи - школа предузима разноврсне мере за пружање подршке ученицима у учењу и пружање васпитне подршке и укључивање породице – старатеља у обезбеђивању подршке ученицима и сарадњи са школом

Процена остварености циља:
Циљ је делимично остварен. Мере подршке су у највећој мери предузимане за ученике из осетљивих група, као и за ученике са изузетним способностима (али само на иницијативу појединих наставника). Природа укључивања родитеља у обезбеђивању подршке се заснива само на подршци ученицима из осетљивих група, док је потребно неговати веће укључивање родитеља у широ лепезу активности школе.

2.Унапредити пружање подршке ученицима из осетљивих група и ученицима са изузетним способностима.

Процена остварености циља:
Циљ је делимично остварен. Подршка ученицима из осетљивих група је процењена (на основу педагошке документације и анализе самовредновања рада школе) као добра. Подршку ученицима са изузетним

способностима потребно је подићи на систематичнији ниво, тако да наставници из свих Стручних већа идентификују ученике са изузетним способностима или интересовањима.

Извештај о остварености мера за унапређивање образовања и васпитања ученицима којима је потребна додатна подршка у школској 2020/2021. години

У овој школској 2020/2021. години циљ нам је био подстицање и мотивисање за рад и напредовање свих ученика из осетљивих група, који имају тешкоће у учењу, сметње у развоју или инвалидитет и свима који имају потребу за додатном подршком. Такође, радили смо на томе да се усаврше и унапреде компетенције наставника за рад са ученицима. Ученик нам је у центру пажње и примењујемо одговарајуће облике подршке ученицима из осетљивих група. На почетку школске године остварена је иницијална провера знања из свих наставних предмета.

Све одељенске старешине смо обавестили о ученицима који су под индивидуализацијом, као и чланове Тима за инклузивно образовање.

Примењивали смо индивидуализацију са ученицима, водили смо рачуна о њиховом постигнућу на сваком класификационом периоду. Прилагођавали смо начине рада и услова у којима се изводи настава ученицима. Имали смо две ученице завршних разреда на смеру Трговац, које су биле стипендисти Фонда за образовање Рома.

Укључивали смо ученике из разреда, односно развијали смо вршњачко учење и вршњачку подршку за ученике из осетљивих група, али постоји потреба за његовим додатним усавршавањем. Радили смо на томе да се ученици из осетљивих група укључе у дуално образовање. Затим било нам је важно да се са њима ради на плану повезивања знања из стручне праксе, учења кроз рад и каријерног вођења и саветовања. Имали смо сарадњу са Центрима за социјални рад у смислу слања дописа основним школама за два ученика, који су радили по ИОП-у 2.

Обављени су разговори са свим ученицима, који су под индивидуализацијом и њиховим родитељима. На седницама Наставничког већа имали смо теме везано за рад Тима за инклузију. Тема се односила на школско оцењивање, са акцентом на формативно оцењивање. На првом и другом полугодишту, одељенске старешине, које имају ученике под индивидуализацијом подносиле су извештај о индивидуализованом раду са ученицима. На одељенским и разредним већима размењивали смо информације, везано за наставу, која се одвијала online, као и о укључивању ученика на платформу Microsoft Teams и пратили смо њихове активности и рад у е-дневнику. Наставници су организовали допунску наставу, договарали се са ученицима шта ће да науче и одговарају. Слали су им материјал на платформу Microsoft Teams.

Имали смо 4 ученика завршних разреда који раде по ИОП програму а који су успешно завршили школовање. Троје их је било на смеру трговац и једна ученица на смеру Аранжер у трговини. А остали ученици који су били под индивидуализацијом успешно су

завршили разред. Ученица првог разреда за коју је настава реализована по ИОП-2 програму поднела је захтев за исписивањем, али га није подигла, па се води као поновац.

Тим за инклузивно образовање је на последњем састанку дао предлог да се у наредној школској 2021-2022. години организују семинари, везани за ову област, како би се знања наставника осавременила и унапредила. Наглашено је да би семинари требало да имају висок ниво примењивости и практичности да би наставници могли да их на једноставан начин имплементирају у наставу.

Процена остварености планираних активности на основу анализе резултата самовредновања и увида у педагошку документацију:

АКТИВНОСТИ	**КРИТЕРИЈУМ УСПЕХА**	**НАЧИНИ ПРАЋЕЊА**	**ПРОЦЕНА ОСТВАРЕНОСТИ ЗАДАТАКА И АКТИВНОСТИ**
Израда и усвајање плана рада тима за школску 2020/2021 на основу анализе реализације програма за инклузивно образовање и рада тима на крају 2019/2020 год.	Реализација активности.	Документација	Активност је остварена.
Информисање свих актера школе са планом рада тима	Реализација активности.	Урађен систем обавештавања.	Активност је остварена.
Спровођење иницијалног тестирање и снимање ситуације ученика који имају сметње и потешкоће у учењу и развоју	Реализација активности.	број укључених ученика	Активност је остварена.
Идентификација ученика којима је потребна додатна подршка у раду.	Реализација активности.	број укључених ученика,	Активност је остварена
Израда планова активности за индивидуалан рад са ученицима на основу утврђене потребе.	Израђени педагошки профили и индивидуални планови рада.	Спровођење активности из индивидуалних планова.	Активност је остварена
Индивидуални разговори са родитељима који имају потешкоћа.	Добра сарадња са родитељима и прављење договора.	Извештаји о раду ученика и његово напредовање у учењу.	Активност је остварена.
Повезивање са родитељима и прављење плана рада.	Постигнути договори и сарадња.	Направљени индивидуални планови рада.	Активност је остварена.
Упознавање ученика првог разреда са методама и техникама успешног учења.	број укључених ученика.	записници	Активност је делимично реализована, на основу иницијативе појединих предметних наставника.
Сагледавање потреба за израдом и применом ИО.	Израда индивидуалног плана рада.	Резултати успеха и извештаји.	Активност је остварена.
Праћење и евалуација индивидуалних планова.	аналитички и квалитативан извештај	извештај	Активност је остварена.

Акценат на индивидуализацији наставе.	Савладавање наставног садржаја и позитивне оцене.	Праћење рада и напредовања ученика и извештаји о постигнутим резултатима.	Активност је остварена.
Планирање и реализације оперативних планова наставе као и припреме за час.	Добри ефекти савладавања градива и стицања знања на часу и успеха у учењу.	Извештаји о праћењу рада ученика и извештај о постигнутим резултатима.	Активност је остварена.
Коришћење и комбиновање више наставних метода и облика рада на часу ради веће активности ученика.	Добри ефекти савладавања градива и стицања знања на часу и успеха у учењу.	Извештаји о праћењу рада ученика и извештај о постигнутим резултатима.	Активност је у мањој мери остварена. Употреба наставних метода добила је ниске оцене на основу анализе резултата самовредновања.
Појачан индивидуални рад са ученицима који често изостају са наставе.	Усвајање градива и постизање резултата.	Извештаји о праћењу рада ученика и извештај о постигнутим резултатима.	Активност је остварена.
Прихватање новопридошлих ученика и њихово укључивање у наставни процес.	Адаптирање ученика на нову средину и постизање резултата у учењу.	Извештаји о праћењу рада ученика и извештај о постигнутим резултатима.	Активност је остварена.
Појачани индивидуални рад са новопридошлим ученицима.	Усвајање градива и постизање резултата.	Извештаји о праћењу рада ученика и извештај о постигнутим резултатима.	Активност је остварена.
Коришћење различитих поступака оцењивања како би оцена била у функцији праћења и подстицања развоја ученика.	Критеријум оцењивања примерен способностима и могућностима ученика.	Постигнут успех ученика	Активност је делимично остварена. Потребно је систематичније остваривати формативно оцењивање на основу педагошких препорука о динамици давања формативних оцена и њиховог формулисања.
Израда компензаторних програма за ученике из осетљивих група – пружање бенефиција угроженој деци (обезбеђивање уџбеника, прибора, итд.)	Пружена помоћ ученицима којима је потребна.	Реализација активности и извештаји.	Активност је остварена.
Повећање обима обраде и увежбавање садржаја на којима су ученици показали низак ниво постигнућа.	Реализовани часови обраде наставног садржаја и постигнути позитивни резултати.	Извештаји о праћењу рада ученика и постигнутим резултатима.	Активност је остварена. По препоруци министарства креирани су посебни планови за ученике који су остали неоцењени и недовољни на првом полугодишту. Обим и

			садржаји су прилагођени потребама ученика.
Реализација допунске наставе која је подстицајна и флексибилна.	Реализовани часови допунске наставе и постигнути позитивни резултати.	Извештаји о праћењу рада ученика и постигнутим резултатима.	Активност је делимично остварена. Допунска настава у школи добила је позитивне процене на самовредновању, а потребно је унапредити је када се реализује онлајн.
Појачана сарадња са родитељима у праћењу реализације наставе ученика који раде по ИОП-у.	Евидентирање састанака и саветовања родитеља и постигнутог договора са родитељима и напредовања ученика	Извештаји одељенског старешине и тима за ИО о постигнутој сарадњи.	Активност је остварена.
Укључивање родитеља у рад тима и активностима школе.	Учествовање родитеља у активностима рада тима за ИО и саветодавни рад.	Извештаји тима за ИО.	Активност је остварена.
Сарадња са другим релевантним институцијама.	Остварена сарадња са релевантним институцијама	Извештаји тима за ИО.	Активност је остварена.
Укључивање вршњака у пружање подршке и помоћи ученицима којима је потребна додатна подршка у раду.	Остварена вршњачка подршка и пружање помоћи ученицима.	Извештаји одељенског старешине и тима.	Активност је делимично остварена. Заснива се на иницијативи појединачних наставника и слабије се реализује у онлајн формату.
Израда плана припремне наставе за ученике који раде по ИОП-у.	Припремљени планови	Извештаји о постигнутим резултатима.	Ученици под инклузијом су успешно завршили образовни циклус, па није било потребе за организовањем припремне наставе.
Реализација часова припремне наставе за ученике који раде по ИОП-у.	Припремљени планови	Извештаји о постигнутим резултатима.	Ученици под инклузијом су успешно завршили образовни циклус, па није било потребе за организовањем припремне наставе.
Евалуација постигнутих резултата и циљева.	Постигнути резултати	Извештаји о постигнутим резултатима	Ученици под инклузијом су успешно завршили образовни циклус, па није било потребе за организовањем припремне наставе.
Анализа актуелне школске ситуације на почетку и на крају школске године.	Постигнути добри резултати успеха ученика који су били под програмом ИО	Извештаји о постигнутим резултатима	Активност је остварена.
Анализа реализације програма за инклузивно образовање и рада тима за школску 2020/2021. год.	Реализоване све активности из плана тима за ИО	Извештај о раду тима за ИО	Активност је остварена.

Смернице за унапређивање образовања и васпитања ученицима којима је потребна додатна подршка:

- Радити на побољшавању и неговању вршњачке подршке за ученике којима је потребна додатна подршка у раду. Подизање свести наставника и ученика о предностима групног рада и укључивању вршњака у подршку оним ученицима који постижу слабије резултате.
- Оснажити наставнике за реализацију допунске наставе у онлајн формату.
- Радити на квалитету формативних оцена и редовности уписивања и давања повратне информације ученику (а и родитељу) о напредовању у раду.
- У рад наставника инкорпорирати више различитих наставних метода и техника, чиме се остварује боље прилагођавање наставе ученицима који раде по ИОП програму.
- Побољшати упознатост ученика првог разреда са методама и техникама успешног учења кроз радионице.

Извештај о остварености мера за укључивање родитеља односно другог законског заступника у рад школе у школској 2020/2021. години

У овој школској 2020/2021. години циљ нам је био да што више подстичемо и негујемо партнерски однос са родитељима/старатељима ученика заснован на принципу међусобног разумевања, поштовања, поверења и прављења договора. Радили смо на томе да повећамо учешће родитеља/старатеља у рад и живот школе ради остваривања васпитних задатака и ради разматрања питања од заједничког интереса.

Било нам је важно успостављање ефикасног система информисања, размена информација и комуникације са родитељима, као и подстицање васпитања и развоја личности ученика.

Редовно су се одржавали родитељски састанци, како уживо тако и за време online наставе. Припремили смо термине за дан „отворених врата“ и ставили смо на сајт наше школе. Родитељи су могли преко шифара да уђу у е-дневник и да прате постигнуће и понашање ученика.

Родитељи су били укључени у активности школе, везано за израду Школског програма, Развојног плана, Годишњег плана рада школе кроз евалуативне активности које су обављали. Такође су били укључени у рад Савета родитеља и Школског одбора.

Родитељи и ученици 2-6 су били активни у хуманитарној акцији за децу из фондације «Буди хуман» на челу са госпођом Душицом Стефановић, чије дете је члан одељења 2-6, која је и председник Савета родитеља. Ученици су показали сложност, јединство и велику пожртвованост. Сви су радили као један. Брзо су се организовали и кренули су са спремањем пакетића што нове, што старе одеће и обуће, али и куповине хигијенских средстава заједно са ученицима. Родитељи су једни другима давали инструкције за уплате помоћи. Послате су и поруке за децу из фондације «Буди хуман». Госпођа Стефановић је веома поносна на то што су родитељи, као и руководство наше школе, били део ове хуманитарне акције.

Родитељи су били укључени у попуњавање упитника за самовредновање из области Наставе и учења и Подршке ученицима.

Почетком марта 2021. године психолог и педагог слале су телеграме родитељима ученика који се не укључују у онлајн наставу. Циљ је био да родитеље и ученике мотивишемо да се активно укључе у наставу, да би редовно обављали своје обавезе и имали довољан број оцена за извођење закључне оцене. Телеграми су прво послати родитељима ученика првог разреда и то за смер Трговац, јер је ту ситуација била најкритичнија.

Процена остварености планираних активности на основу анализе резултата самовредновања и увида у педагошку документацију:

АКТИВНОСТИ	**КРИТЕРИЈУМ УСПЕШНОСТИ**	**ПРОЦЕНА ОСТВАРЕНОСТИ ЗАДАТАКА И АКТИВНОСТИ**
Редовно одржавање родитељских састанака	Број присутних родитеља	Активност је остварена.
Дани отворених врата школе за све родитеље - непосредно праћење наставе и индивидуална размена информација са одељенским старешинама и предметним наставницима	Одржано/унапређено је укључивање родитеља у активности рада школе уз обезбеђење услова да им наставни процес буде доступан	Активност је делимично остварена, због недовољног одзива родитеља ученика са потребом за додатном васпитном подршком да се укључе у рад школе.
Свакодневно омогућен увид у ЕС дневник ради праћења постигнућа и понашања ученика	Родитељ редовно прати постигнућа своје деце	Активност је остварена. Радити на редовности уношења информација од значаја за родитеље.
Саветодавни рад са родитељима чији ученици имају потешкоће у функционисању	Задовољство родитеља	Активност је остварена.
Едукација родитеља – предавања, трибине	Успешно обављене активности	Активност је делимично реализована због епидемиолошке ситуације. Родитељи су само упућивани на онлајн обуке (платформа „Чувам те“).
Редовно ажурирање паноа за ученике и родитеље, сајта школе	Панои, сајт, записници	Активност је остварена.
Заједничко учешће у активностима школе: пројектно/предузетничким, спортским ,хуманитарним и еколошким активностима	Реализоване бар две заједничке активности	Активност је делимично реализована због епидемиолошке ситуације. Неколицина родитеља се одазвала позиву школе да учествују у организованој манифестацији.
Учешће у планирању, раду и евалуацији: Школског одбора, Савета родитеља, рад у тимовима за развојни план школе; за ИОП, Заштиту ученика од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања, Тим за самовредновање...	Присуство и квалитет учешћа родитеља/анализа рада на крају првог и другог полугодишта	Активност је остварена. Родитељи су укључени у евалуативне активности рада школе, а преко њих и у планирање рада. Потребно је обухватити већи број родитеља евалуативним активностима.
Анкетирање родитеља у погледу њиховог задовољства програмом и реализацијом сарадње са породицом (чек листе након реализованих заједничких активности, интервјуи)	Укључивање родитеља у различите активности школе је планирано ШП, РП и ГП рада школе. Предвиђене активности се успешно реализују, о чему постоји прецизна евиденција.	Активност је делимично остварена. Родитељи су посредно (преко анализе самовредновања квалитета рада школе) дали процене задовољства радом школе, али изостаје оцена о раду тима за сарадњу са породицом.

Смернице за унапређивање укључености родитеља у рад школе.

- Спроводити анкете о задовољству родитеља које се директно односе на задовољство заједничким активностима у школи.
- Обухватити већи и разноликији узорак родитеља који врше евалуацију рада школе.
- Повећати укљученост родитеља у рад школе преко Тима за КВиС, како би родитељи презентовали занимања и послове којима се баве.
- Ажурније уносити информације од значаја за родитеље у ЕсДневник.
- Боље информисати родитеље о потреби и начинима за укључивање у васпитни рад школе и скренути им пажњу на формалне, васпитне и развојне последице које изостајање сарадње носи са собом.

Извештај о остварености плана стручног усавршавања наставника, стручних сарадника и директора у школској 2020/2021. години

Према акционом плану за област Настава и учење, утицали смо на подизање нивоа професионалних компетенција и стручно усавршавање наставника. Један од задатака био је учествовање наставника на акредитованим семинарима од стране Министарства просвете, науке и технолошког развоја.

У току 1. полугодишта реализован је семинар за 2 групе наставника под називом „Мултимедијални садржаји у функцији образовања.“ Семинар се одржао средином септембра и реализован је како би наставници могли да користе у настави платформу Microsoft Teams. Семинар су одржали организатори из организације „Отворена Просветна иницијатива“ из Јагодине.

Педагог је 16. децембра присуствовала online семинару, које је организовало Педагошко друштво Србије, а звао се „Шта смо научили у току реализације online наставе у прошлој школској години? Да ли нам је лакше или теже?“.

У другом полугодишту смо имали семинар под називом “*Програм обуке за запослене у образовању - Дигитална учионица - дигитално компетентан наставник – увођење електронских уџбеника и дигиталних образовних материјала*„ и одвијаће се путем интернета. Семинар за нашу школу почео је у понедељак, 31. 05. 2021. године.

Обука је обавезна за све наставнике, стручне сараднике и директоре у основним школама, гимназијама, средњим стручним и уметничким школама и спада у категорију обука од јавног интереса. Циљ обуке је професионално оснаживање наставника за коришћење савремене информационо-комуникационе технологије у свакодневној настави, оспособљавање наставника за коришћење дигиталних уџбеника и отворених образовних ресурса, како и коришћење система за управљање наставом и учењем у дигиталном окружењу и већег броја алата за самостално креирање образовних ресурса.

Такође у понедељак 31. 05. 2021. године смо учествовали у вебинару о формативном оцењивању под називом "Формативно оцењивање - од законске регулативе до праксе". Циљ нам је био свеобухватнија оријентисана настава ка циљевима и исходима учења. Један од задатака је била посета часовима колега једнаких по образовању и реализација угледних и огледних часова, што смо и остварили у школској години. Такође нам је задатак био да

унапредимо интерно усавршавање, уз примену новог „Документа о интерном усавршавању у установи“.

Задатак нам је био да наставници направе адекватни план и припрему за час, што смо и реализовали у овој школској години.

Министарство просвете формирало је од ове године ЈИСП – Јединствени информациони систем у просвети који садржи релевантне податке о свим запосленим у систему образовања, као и о свим ученицима.

Битан податак који се уноси је стручно усавршавање запослених током последњих пет година. Будући да смо у обавези да унесемо те податке, сви запослени доставили су нам податке из својих портфолија (фотографије или ПДФ-ови сертификата, и акредитованих семинара, и интерног усавршавања). На уношењу података о семинарима учествовале су Јелена Ранковић Николић, наставник српског језика и књижевности и Светлана Петровић, педагог и координатор Тима за професионални развој.

Да бисмо имали комплетне податке и како бисмо скупили сва уверења на једном месту, школа је направила мејл који је проследила члановима свих стручног већа, Мејл на који су колеге слали податке о стручном усавршавању је: sertifikatits@gmail.com. Такође смо у оквиру акционог плана реализовали посете часовима као педагошко-инструктивни рад. Посете часовима су реализовали управа школе и стручни сарадници - психолог и педагог.

Наставници су похађали и следеће семинаре:

1. „Примена online Wiki алата у настави и учењу“,
2. „Стратегије у раду са ученицима који показују проблеме у понашању“,
3. „Обука за запослене – породично насиље“,
4. „Пројектна настава у online окружењу“,
5. Вебинар „Начини подршке ученицима из друштвено осетљивих група у условима online наставе“,
6. „Вештине 21. века , СТЕМ експерименти у хибридном и/или online окружењу“,
7. Вебинар „Шта смо научили у току реализације online наставе у прошлој школској години - Да ли нам је лакше или теже?“,
8. "Обука запослених у образовању за пружање подршке школама у процесу самовредновања" – ЗУОВ
9. Бесплатна презентација "Програма за самовредновање"- Академија Филиповић
10. Анкета - испитивање потреба за стручним усавршавањем чланова тима за самовредновање - Министарство просвете, науке и технолошког развоја
11. Вебинар "Формативно оцењивање - од законске регулативе до праксе" - Едукативни центар ЕДУ Softer plus – Чачак
12. "Програм обуке за запослене у образовању / Дигиталан учионица / дигитално компетентан наставник - увођење електронских уџбеника и дигиталних образовних материјала".
13. Стручни скуп „Васпитање и образовање у дигиталном окружењу“, електронским путем, Педагошко друштво Србије.

За Координатора Тима,
Светлана Петровић

Извештај о стручном усавршавању наставника у установи током школске 2020/2021. године

Током школске 2020/2021. године спровођено је стручно усавршавање наставника у установи. На основу Правилника о сталном стручном усавршавању и напредовању у звања наставника, васпитача и стручних сарадника донет је Документ о вредновању сталног стручног усавршавања у установи. Према Правилнику, наставник и стручни сарадник у оквиру пуног радног времена током школске године мора имати 44 сата стручног усавршавања које предузима установа у оквиру својих различитих активности. Упркос отежаним условима рада (услед епидемије) и комбинованог модела похађања наставе, наставници су међусобно посећивали часове као размену искустава и примера добре праксе, реализовани су угледни и огледни часови. Наставници су организовали радионице за колеге где су приказали шта су то научили на семинару и тако пренели своје знање другим наставницима.

Наставници су 31. маја 2021. године похађали вебинар *Формативно оцењивање – од законске регулативе до праксе* у организацији ЕРЦ - Едукативног развојног центра. Наставнице Стручног већа српског језика и књижевности похађале су вебинар *Педагошка начела и стандарди квалитета наставе и учења српског језика и књижевности* у организацији Центра креативности Мина.

Наставница Јелена Рујић је припремала и водила ученике на регионално такмичење Ученичка кампања за подручје града Београда у организацији Достигнућа младих у Србији.

Наставници су током школске године самоиницијативно присуствовали конференцијама и вебинарима којима су усавршавали своје компетенције и знања.

Јелена Ранковић Николић

Процена остварености планираних активности на основу анализе резултата самовредновања и увида у педагошку документацију:

АКТИВНОСТИ	**КРИТЕРИЈУМ УСПЕХА**	**ДОКАЗИ**	**ПРОЦЕНА ОСТВАРЕНОСТИ ЗАДАТАКА И АКТИВНОСТИ**
Израда плана стручног усавршавања за сваког наставника и разматрање на седницама стручних већа	Сваки наставник има план стручног усавршавања за текућу школску годину	Извештаји стручних актива, записници са састанака стручних актива, планови стручног усавршавања наставника	Активност је остварена. Наставници имају план стручног усавршавања у свом портфолију.
Креирање планова стручног усавршавања на нивоу школе – годишњи план стручног усавршавања у установи	Годишњи план стручног усавршавања на нивоу школе	Извештаји о раду педагошког колегијума, стручних актива, портфолио наставника	Активност је остварена.

Креирање планова стручног усавршавања- акредитовани семинари и обуке (одабир програма стручног усавршавања из области компетенција К1,К2,К3,К4)	Донети предлози за реализовање акредитованих семинара и обука за наставнике, стручне сараднике	Извештаји о раду педагошког колегијума, стручних актива, портфолио наставника	Активност је остварена. Ослушкиване су потребе наставника и спрам њих су организовани семинари екстерног усавршавања. Креирање плана треба у већој мери заснивати на систематичнијој анализи потреба наставника.
Информисање запослених у вези са стручним усавршавањем и напредовањем	Стручни сарадници и управа редовно информишу и обавештавају наставнике о могућностима за усавршавање кроз акредитоване обуке	Извештај о раду ПП службе, управе	Активност је остварена.
Праћење остваривања планова свих облика усавршавања	Наставници и стручни сарадници остварили планирани и прописани и број бодова интерног и екстерног стручног усавршавања	Извештај тима за стручно усавршавање, потврде о интерном и екстерном усавршавању	Активност је остварена. Извештаји стручних већа садрже остварене интерне и екстерне обуке наставника.
Вредновање примене наученог у раду и доприносу постигнућима ученика	Ефекти примене наученог су видљиви у свакодневном раду наставника и постигнућима ученика	Записници, извештаји са седница стручних актива, извештај о педагошко-инструктивном раду, извештај о раду ПП службе, извештај о успеху ученика	Активност је делимично остварена. Резултати самовредновања показују да наставници користе научено са семинара (употреба платформе Тимс у настави), али да је потребно систематичније навођење и истицање у педагошкој документацији на који начин се научено примењује у настави.

Смернице за унапређивање стручног усавршавања наставника:

- Заснивати планирање усавршавања наставника на анализама самовредновања сопственог рада и евалуацијама ученика о раду наставника.
- Годишњи план стручног усавршавања треба да се заснива у већој мери на систематичнијој анализи потреба наставника на основу података добијених из сопственог вредновања рада наставника и евалуација рада наставника од стране ученика.
- У педагошкој документацији наставника наводити у којој мери и на који начин се научено на семинару примењује.
- Педагошко-инструктивни рад стручне службе треба да испрати примену наученог на обукама.

Извештај о остварености мера за увођење иновативних метода наставе, учења и оцењивања ученика у школској 2020-2021. години

Ове школске године настава се одвијала по комбинованом моделу наставе – ученици су подељени у две групе, А и Б, и у школу су ишли тако што је једне недеље А група у школи, а група Б наставу прати онлајн. Настава се изводила преко платформе Microsoft Teams, а наставници су у августу 2020. и у септембру 2020. године имали обуку у школи за коришћење ове платформе.

Уочен је помак у реализацији наставе на даљину. Неопходно је да се настава стално осавремењује увођењем дигиталних технологија и радом у дигиталном окружењу. Потребно је на почетку следеће школске године јасније објаснити и истаћи правила понашања ученика и наставника у online окружењу. Приоритет би био да online настава буде организована тако да буде у виду интерактивних часова, који ће да подразумевају сарадњу ученика и А и Б групе са унапређењем дигиталних компетенција и ученика и наставника. На састанцима стручних тимова закључено је да би било добро да сваки наставник помогне у развоју дигиталних компетенција ученика, као и да они сами буду узор у примерни ИКТ-а у настави.

Наглашен је значај формативног оцењивања у праћењу и напредовању ученика, као и упис активности у електронски дневник, што представља за родитеља благовремену информацију о напредовању ученика у настави, која се реализује у школи, као и присутност ученика на online настави.

Наставници су ове школске године имали прилику да се стручно усавршавају, да организују угледне и огледне часове, што су неки наставници и реализовали и кроз међусобну посету часова. То је допринело размени искустава и знања, као и примера добре праксе.

Један од важнијих циљева за унапређење наставе и учења је континуирани рад на подизању нивоа професионалних компетенција и стручном усавршавању наставника.

У наредној школског години требало би више пажње посветити примењивању диференциране наставе са индивидуализованим приступом сваком ученику, који ће бити планиран зависно од индивидуалних карактеристика ученика. Такође би требало више и детаљније да се анализира и хоризонтална и вертикална корелација међу предметима истог образовног профила. Наглашена је потреба увођења вршњачке едукације у праксу, као и обуке ученика да самопроцењују сопствени рад и рад наставника. Неопходно је да се настава обогати већим бројем методолошки различитих приступа ради свестранијег развоја компетенција ученика.

Процена остварености планираних активности на основу анализе резултата самовредновања и увида у педагошку документацију:

АКТИВНОСТИ	**КРИТЕРИЈУМ УСПЕШНОСТИ**	**ПРОЦЕНА ОСТВАРЕНОСТИ ЗАДАТАКА И АКТИВНОСТИ**
Упознавање и стицање знања за спровођење иновативних метода и техника рада у настави	Наставници упознати са разноврсним методама и техникама у настави	Активност је делимично остварена. Наставници су се ове школске године усавршавали у највећој мери за технике

		онлајн наставе. Додатно радити на осталим методама и техникама
Континуирано праћење ефикасности коришћене методе	Већа заинтересованост за активности на часовима и већа постигнућа ученика (кроз евалуацију и анализу ефикасности спроведене наставне технике или методе)	Активност је делимично остварена. Праћење и вредновање је остварено за реализацију онлајн наставе.
Реализација угледних и огледних часова	Одржани угледни/огледни часови у оквиру свих стручних актива	Активност је остварена. Посете су организоване у складу са епидемиолошком ситуацијом.
Развијање општих и међупредметних компетенција ученика кроз заједничко планирање и реализовање часова наставника различитих предмета уз примену активних и интерактивних облика учења	Реализовани заједнички часови у циљу развијања ученичких општих и међупредметних компетенција	Активност је делимично остварена. Наставници су у оквиру својих стручних већа испланирали и имплементирали међупредметне компетенције, али недостају предметне компетенције.
Организација интегративне наставе, тематских дана и тематских предавања	Реализовани тематски дани или тематска предавања	Активност је делимично остварена, услед епидемиолошке ситуације.
Оспособљавање ученика за коришћење ИКТ технологија ради ефикаснијег праћења и учествовања у онлајн настави (платформе за учење)	Ученици су оспособљени за праћење онлајн наставе	Активност је остварена.
Наставници користе ИКТ технологије, рачунаре у реализацији и праћењу процеса учења и оцењивању ученика	Онлајн настава успешно се реализује и обухвата све актере образовног живота	Активност је остварена.
Праћење рада и вођење портфолија ученика и наставника преко рачунара и употребом ИКТ технологија	Сваки ученик има портфолио који се редовно ажурира током школовања	Активност није остварена. Наставници не користе електронски портфолио.
Коришћење интернета у проширивању знања ученика	Ученици заинтересовани за проширивање знања, остваривање школских задатака и оспособљени за коришћење интернета у сврхе учења	Активност је делимично реализована. Потребно је оспособљавање ученика за функционалнију и критичку употребу интернета.
Коришћење платформи за размену информација на релацији наставничког колектива, наставника и ученика	Употреба платформи за размену информација на свим нивоима и редовно ажурирање сајта школе	Активност је остварена.
Спровођење иницијалног процењивања постигнућа ученика на почетку сваке школске године са нагласком на базична знања из свих предмета	Реализовано иницијално тестирање, анализирање постигнућа ученика и планирање даљег рада од стране свих наставника	Активност је остварена.
На крају првог и другог полугодишта спровести тестове оријентисане на исходе/стандарде и извршити	Спроведени тестови и анализирана постигнућа	Активност је делимично остварена. Није реализовано тестирање на крају првог и другог полугодишта, али наставници у

анализу истих за процену остварености нивоа стандарда	ученика и ниво остварених стандарда постигнућа	својој свакодневној пракси користили су тестове засноване на стандардима и исходима. Потребно је систематичније испратити повезаност исхода и стандарда са наставничком праксом оцењивања.
Унапређивање квалитета формативног (а следствено и сумативног) оцењивања ученика	Већина ученика успешно савладала основна знања и остварује стандарде постигнућа	Активност је делимично остварена. Потребно је динамику и форму формативног оцењивања усагласити са педагошким препорукама.
Промоција примера добре праксе у употреби иновативних метода наставе, учења и оцењивања	Реализоване међусобне посете часовима и размена искустава и примера добре праксе	Активност је делимично остварена. Посету часовима учинити функционалнијом кроз систематичну употребу обрасца за посматрање часа.
Испитивање ставова ученика о задовољству наставом и школом на крају наставне године и процена сопственог рада сваког наставника на основу добијених резултата у циљу планирања и побољшавања квалитета сопственог рада	Ученици задовољни наставом, Наставници коригују свој рад на основу анализе квалитета сопственог рада и повратне информације од ученика	Активност је делимично остварена. Учинити видљивијим у плановима и извештајима стручних већа да је планирање рада наставника засновано на анализи ученичке евалуације рада наставника. Обухватити све наставне предмете проценом.

Смернице за унапређивање увођења иновативних метода наставе:

- Организовати интерне и екстерне обуке наставника за употребу иновативних метода и техника наставе.
- У педагошко-инструктивни рад уврстити праћење примене новонаучених метода и техника наставе.
- У плановима наставника, поред међупредметних компетенција, истаћи и предметне компетенције које ученици треба да остваре.
- Организовати тематске наставне дане и интегративну наставу на нивоу стручних актива.
- Подстаћи наставнике да користе електронски портфолио ученика, ради искоришћавања предности електронског медијума.
- У оквиру свих наставних предмета наставници треба да подстичу и обучавају ученике да критички и функционално користе интернет и његове ресурсе.
- Педагошко-инструктивни рад у већој мери реализовати на часовима провере знања ученика, ради праћења остваривања исхода и стандарда постигнућа наставних предмета.
- У педагошко-инструктивном раду акценат ставити на пружање повратних информације наставницима о квалитету и могућим правцима унапређивања формативног оцењивања ученика.
- Подстаћи наставнике да научено на семинарима/вебинарима презентују на својим стручним активима.
- Наставници у већој мери треба да при посети часовима других колега користе образац за посматрање часа, анализирају и дискутују о резултатима које су добили.
- У плановима наставника учинити видљивијом да је планирање рада засновано на анализи сопственог вредновања рада и ученичког вредновања рада наставника.
- Обезбедити обуке у домену индивидуализације са нагласком на практичну примену.

10. Извештај о остварености мера за превенцију насиља и повећање сарадње међу ученицима, наставницима и родитељима

Школску годину започели смо упознавањем чланова Тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања са изменама у Правилнику о протоколу поступања установе у одговору на насиље, злостављање и занемаривање од 8.8.2020. године. Од 21.04.2021. године на Националном образовном порталу доступна је обука о новинама и примени Правилника о протоколу поступања у установи у одговору на дискриминацију, насиље, злостављање и занемаривање. Чланови Тима упознати са најважнијим информацијама које су представљене на наведеној обуци. Креиран је образац за евидентирање и праћење изречених мера друштвено-корисног рада, са циљем олакшавања, уједначавања и формализовања рада одељењских старешина. Такође, ревидиран је и Правилник о обавезама и одговорностима ученика на радном састанку од 19.11.2020. године, који је усвојен на школском одбору 30.11.2020. године. О новом правилнику информисани су одељењске старешине, председник Ученичког парламента, и председник Савета родитеља.

У почетку школске године подељени су информативни пакетићи као вид подршке одељенским старешинама за деловање у ситуацијама насиља, који су на састанцима ПП службе са одељенским старешинама презентовани а колеге су подржане за деловање у превенцији и интервенцији у ситуацијама насиља.

Планиране превентивне мере прилагођене су епидемиолошкој ситуацији и препорукама за заштиту. Активности које се односе на окупљање ученика и наставника у веће групе реализоване су у мањим групама, или у онлајн формату. У превентивне сврхе, реализоване су стручне теме ПП службе (Позитивни и негативни аспекти друштвених мрежа, десет фактора успеха).

У последњу среду месеца фебруара (24.02.2021. године) организован је дан Розе мајица. Ученици и професори учествовали су заједно у изради декоративних елемената (постера, амблема за одећу, декоративних лутки) који су красили ученике, наставнике и просторије школе. Изведене су радионице о значају овог дана и превенцији насиља на ЧОС-у са ученицима и њиховим одељењским старешинама, а психолог школе одржао је трибину члановима Ученичког парламента. У вечерњим часовима организовано је песничко вече „Момини дани“, у организацији песникиње Александре Шаренац, коме су присуствовали представници ученика, наставника и представници Савета родитеља.

Ове школске године почела је са радом национална платформа за заштиту ученика од насиља „Чувам те“. Наставници, родитељи, ученици и сви актери школског живота обавештени су о могућностима ове платформе. Садржаји на платформи уврштени су у превентивне активности, као облици усавршавања наставника и ученика, а понуђени су и родитељима.

У школи су одржане радионице ЦЕПОРА-е „Глас младих о дискриминацији, говору мржње и равноправности“ у сарадњи са општином Стари Град, као део заједничког пројекта Европске уније и Савета Европе. У склопу ових радионица, у школи је спроведено истраживање о различитим аспектима дискриминације, а презентацију резултата истраживања очекујемо на конференцији у септембру 2021. године.

Реактивно, интервентно деловање одигравао се по уобичајеној процедури из посебног Протокола за заштиту ученика од дискриминације, насиља, злостављања и који подразумева сарадњу са институцијама локалне управе пре свега сарадњу са Центром за

социјални рад и МУП-ом. Ову школску годину (у односу на претходну) карактерише велики пад у броју свих изречених васпитних и васпитно-дисциплинских мера. Ово се може приписати начину рада у коме је мањи број ученика присутан у учионицама и у коме се обавезно држи физичка дистанца између ученика.

Проблеми у вези дискриминације и насиља у највећој мери налазе се на првом нивоу, па су решавани самостално од стране одељењских старешина у сарадњи са ученицима и родитељима. Само један случај тежег прекршаја дисциплине дошао је до чланова Тима, за који је изречена васпитно дисциплинска мера: укор директора и изречен друштвено-користан рад. Такође, пријављен је и један случај дигиталног насиља члановима Тима. Особа пријављена за насиље не похађа Трговачку школу па је обавештена школа коју она похађа, а родитељи ученице која је пријавила проблем упућени су да ситуацију пријаве МУП-у. Предузете су мере из Протокола о поступању у случајевима дискриминације и насиља. У току другог полугодишта пријављен је још један случај дигиталног вербалног насиља. ПП служба обавила је разговоре са пријављеним починиоцем и предузела мере да се ситуација смири и испрати у наредном периоду. Тим је радио на пружању помоћи ученику и мајци у чијој породици је регистровано породично насиље. Разговарано је са наставницима који предају ученику о томе како да помогнемо да савлада градиво и не падне разред.

Најдоминантнији разлози изрицања мера ове школске године су неоправдани изостанци ученика (у 85% анализираних случајева), а други најчешћи разлог је ометање наставе (са 10%). Од изречених мера доминирају опомене одељењског старешине а прати их укор одељењског старешине. Ове школске године изрицање мера и решавање дисциплинских проблема у највећој мери задржало се на нивоу одељењских старешина. Број укора одељењских већа и укора директора ове школске године је низак у односу на претходне.

Највећи број мера изречен је у одељењима трговинских техничара а у односу на разред ученика, највећи број изречених мера налази се у трећој години.

Препоруке за даљи рад на основу обављених анализа случајева, врста насиља и дисциплинских проблема су да треба радити на осмишљавању активности и понуда активности за ученике које ће створити позитивну атмосферу за боравак у школи, како би ученици школу доживљавали као позитивно место у коме радо бораве и проводе своје време. Ово се може остварити понудом ваннаставних активности која је у складу са интересовањима ученика. Потребно је испитати интересовања ученика за секције и презентовати им садржаје секција, како би знали шта ће се радити током школске године и на који начин. Подизање мотивације ученика за боравак у школи може се остварити и преко повећавања разноврсности метода и техника наставе које би ученике активно укључивали у наставни рад и процес учења. Такође, мере друштвено-корисног и хуманитарног рада треба саобразити принципима ресторативне дисциплине, које ће истовремено ученике ангажовати на активностима које се обављају у школи и које се реализују заједнички са другим ученицима и наставницима. Подучавање ученика ненасилној и квалитетној комуникацији смањење броја случајева насиља и дискриминације, будући да су сви пријављени проблеми и сукоби настали као резултат лоше комуникације.

Процена остварености планираних активности на основу анализе резултата самовредновања и увида у педагошку документацију:

АКТИВНОСТИ	КРИТЕРИЈУМ УСПЕХА	НАЧИНИ ПРАЋЕЊА	ПРОЦЕНА ОСТВАРЕНОСТИ ЗАДАТАКА И АКТИВНОСТИ
Формирање тима за заштиту ученика од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања (ЗДНЗЗ) и израда плана тима.	План рада тима начин праћења	Евалуација плана рада тима	Активност је остварена.
Планирање мера превенције	Реализоване мере	Ефекти предузетих мера - извештај	Активност је остварена.
Информисање свих актера школе о плану и активностима рада тима	Сви актери школе упућени су у рад и активности Тима	Евалуација спроведених активности	Активност је остварена.
Упознавање ученика првог разреда са правилима понашања, кућним редом школе и последицама кршења правила понашања.	Поштовање правила понашања	Извештаји о предузетим мерама	Активност је остварена.
Подизање нивоа свести и повећање осетљивости свих актера школе за препознавање насиља.	Добра атмосфера у школи	Извештаји о предузетим мерама	Активност је остварена. Потребно је систематичније планирати активности препознавања врста насиља
Стручно усавршавање запослених ради стицања знања о благовременом уочавању, препознавању и реаговању на акте насиља.	Број обучених наставника	Извештаји о стручном усавршавању наставника	Активност је остварена. Семинари су реализовани само у онлајн формату (углавном са платформе „Чувам те“)
Информисање и укључивање родитеља у активности тима за ЗДНЗЗ.	Добра сарадња са родитељима и постигнути добри резултати	Извештаји о спроведеним мерама	Активност је делимично остварена. Родитељима су представљене могућности онлајн платформи за заштиту од насиља и делимично су се укључивали у васпитни рад у школи са својом децом.
Функционисање дежурства наставника и обезбеђења у школи.	Реализација активности	Евидентирање	Активност је остварена.
Подстицање и неговање климе поштовања, толеранције, прихватања различитости	Добар етос школе	Самовредновање климе у школи	Активност је остварена.
Коришћење наставних садржаја у превенцији насиља	Добра атмосфера на часовима	Самовредновање рада наставника	Активност је реализована кроз предмете који припадају друштвеним наукама.
Неговање добре климе у школи, организовање радионица слободних и додатних активности, спортских манифестација	Велики број укључених ученика у ваннаставне активности.	Извештаји о реализованим активностима	Активност је делимично реализована због епидемиолошке ситуације.
Превенција конфликата и насиља – радионице о ненасилној комуникацији	Реализоване радионице и предавања	Извештаји о спроведеним активностима	Активност није реализована.

Процена безбедности ученика у одељењу и подизање компетенција ученика за уочавање и решавање акта насиља	Спроведене активности, смањење броја насиља	Извештаји о спроведеним активностима	Активност је остварена. Континуирано током школске године кроз рад одељенских старешина и Тима.
Организовање слободних активности према предлозима ученичког парламента	Одржане активности	Извештаји о спроведеним активностима	Активност је делимично реализована. Чланови Ученичког парламента су анкетирани о интересовањима за слободне активности, али недостаје презентација програма и садржаја секција.
Обележавање 19 новембра – Светски дан борбе против злостављања деце	Одржане активности	Извештаји о спроведеним активностима	Активност није реализована због епидемиолошке ситуације.
Обележавање светског дана толеранције (16-ог новембра).	Одржане активности	Извештаји о спроведеним активностима	Активност није реализована због епидемиолошке ситуације.
Организовање предавања за родитеље ученика на тему борбе против насиља	Спроведене активности	Извештаји о спроведеним активностима	Активност је делимично реализована. Због епидемиолошке ситуације родитељима су препоручене обуке са платформе „Чувам те“.
Процена ефеката предузетих превентивних активности у вези борбе против насиља	Евалуација постигнутих мера	Извештаји о спроведеним активностима	Активност није било могуће спровести због ниског броја изречених мера и случајева насиља. Ова школска година за анализу ефективности предузетих превентивних мера није релевантна због начина реализације наставе условљеног епидемијом.
Спровођење интервентних мера, реаговање у свакој ситуацији насиља по процедури поступања и реаговања.	Стопирано насиље и направљен план предузетих мера	Евалуација постигнутих резултата и промене понашања код ученика	Активност је остварена.
Заустављање насиља, обавештавање родитеља и прављење плана реаговања.	Стопирано насиље и направљен план предузетих мера	Евалуација постигнутих резултата и промене понашања код ученика	Активност је остварена.
Саветодавни рад са ученицима који су извршили насиље, са онима који су трпели насиље	Постигнут резултат промене	Извештаји о праћењу понашања ученика	Активност је обављена.
Оснаживање ученика који су трпели насиље и који су били посматрачи насиља да конструктивно реагују.	Постигнут резултат промене	Извештаји о праћењу понашања ученика	Активност је остварена.

Сарадња са релевантним службама, полиције и центра за социјални рад.	Постигнут резултат	Извештаји о активностима	Активност је остварена. Сарадња са одређеним институцијама није на задовољавајућем нивоу (Центар за социјални рад).
Праћење и евидентирање сваког облика насиља, степена и учесталости	Смањење броја насилног понашања	Извештаји о праћењу	Активност је остварена.
Ублажавање и отклањање последица насиља и реинтеграције ученика у заједницу вршњака	Укљученост ученика	Извештаји о праћењу	Активност је остварена.
Анализа урађених активности	Позитивно процењено стање атмосфере у школи	Самовредновање етоса, активности тима, чек листе, анкете	Активност је делимично реализована. . Ова школска година за анализу ефективности предузетих превентивних мера није релевантна због начина реализације наставе условљеног епидемијом.

Смернице за унапређивање мера за превенцију насиља:

- Подстаћи родитеље да се укључе у васпитни рад у школи са својом децом. Сарадњу и контакте са школом остваривати систематичније и редовније.
- Организовање радионица о ненасилној комуникацији и превенцији конфликата за ученике школе, наставнике и родитеље.
- Ученицима поред анкетирања интересовања, презентовати садржаје и програме слободних активности у које могу да се укључе унутар школе.
- Организовати обележавање дана везаних за заштиту од насиља и дискриминације током школске године.
- Поново организовати предавања МУП-а за родитеље о малолетничкој деликвенцији и електронском насиљу.

10а. Извештај о остварености мера превенције дискриминаторног понашања

Извештај о остварености мера за превенцију дискриминације, које будући да су блиско повезане са мерама за превенцију насиља, детаљно је представљен у горњем извештају о остварености мера за превенцију насиља. Овде је дат само преглед остварености планираних активности за превенцију дискриминације.

Процена остварености планираних активности на основу анализе резултата самовредновања и увида у педагошку документацију:

АКТИВНОСТИ	**КРИТЕРИЈУМ УСПЕХА**	**НАЧИНИ ПРАЋЕЊА**	**ПРОЦЕНА ОСТВАРЕНОСТИ ЗАДАТАКА И АКТИВНОСТИ**
Формирање тима за борбу против дискриминације, насиља,	Формиран тим	Евалуација плана рада тима	Активност је остварена.

злостављања и занемаривања (ЗДНЗЗ)			
Анализа стања у остваривању равноправности и једнаких могућности за све актере школског живота	Реализоване мере	Ефекти предузетих мера - извештај	Активност није могла бити остварена јер није било случајева дискриминације.
Припрема програма превенције и акциони план превентивних активности	Сви актери школе упућени су у рад и активности	Евалуација урађених активности	Активност је реализована.
Подизање нивоа свести свих актера школе о нултој толеранцији на различите облике дискриминације - Организовање предавања, радионица везано за теме толеранције	Добри резултати на ЕТОС-у школе и мали број облика дискриминације	Евалуација и извештавање	Активност је реализована (одељењске старешине на часовима ЧОС-а и теме ПП службе).
Информисање свих актера школе о планираним активностима тима и поступање у случајевима дискриминације	Информисаност свих актера	Извештаји о поступању	Активност је остварена.
Анкетирање наставника, ученика и родитеља и утврђивање њихових предлога и мера за унапређење и заштиту од дискриминације	Примена добијених резултата у прављењу планова	Извештаји о предузетим мерама	Активност није остварена због непостојања случајева дискриминације.
Укључивање родитеља у планирању и спровођењу активности за спречавање дискриминаторног понашања	Укљученост родитеља у активности тима	Извештаји, чек листе, анкете	Активностима није остварена због непостојања случајева дискриминације.
Развијање унутрашње заштите – добра сарадња свих актера школе	Повећана сарадња свих актера	Извештаји тима	Активност је остварена.
Поступање, интервенције и прављење плана заштите	План заштите	Извештаји о спроведеном плану	Активност није остварена због непостојања случајева дискриминације.
Повезивање са спољашњом заштитом: породицом, локалном заједницом, здравственом установом, центром за социјални рад, МУП, Министарство просвете, Заштитником грађана и Повереником	Евидентиране постигнуте активности са другим службама	Извештаји о спроведеним активностима	Активност је остварена у склопу плана тима за заштиту од насиља, али случајева дискриминације није било.
Праћење постигнутих резултата активности	Реализација активности	Евидентирање	Активност није остварена због непостојања случајева дискриминације
Анализа спроведених активности	Добри резултати на ЕТОС-у школе	Самовредновање климе у школи	Активност није остварена због непостојања случајева дискриминације

Смернице за унапређивање мера за превенцију дискриминације:

- Радити на освешћивању наставника, ученика и родитеља шта све спада под дискриминацију и облике дискриминаторног понашања.

10.б Извештај о остварености мера превенције других облика ризичног понашања – спречавање девијантног понашања, малолетничке деликвенције

У склопу активности предвиђених овим мерама, главни циљ био нам је да ученике у што већој мери задржимо у школи, како бисмо елиминисали могућности и прилике за каналисање енергије ученика у потенцијално негативне врсте активности. Овај циљ настојали смо да остваримо повећавањем и побољшавањем понуде слободних активности које школа нуди ученицима, као и квалитетом свакодневних наставних активности. Организовани су семинари који наставнике оспособљавају за коришћење што разноврснијих наставних метода и техника наставе, који се ове школске године у највећој мери односе на побољшавање квалитета рада у онлајн окружењу (семинари о коришћењу мултимедијалних садржаја у наставни, реализовању наставе преко платформе коју је школа одабрала, формативном оцењивању). На часовима одељењског старешине континуирано су реализоване теме које ученике оспособљавају за адекватно реаговање, комуникацију, дају позитивне примере решавања проблема, итд.

Стручна служба школе упућивала је ученике за које се укаже потреба у институције за пружање подршке у остваривању доброг менталног функционисања и здравља. Сарађивала је са Центром за социјални рад ради смањивања ученичког апсентизма са наставе.

Процена остварености планираних активности на основу анализе резултата самовредновања и увида у педагошку документацију:

АКТИВНОСТ	**КРИТЕРИЈУМ УСПЕХА**	**ПРОЦЕНА ОСТВАРЕНОСТИ ЗАДАТАКА И АКТИВНОСТИ**
Развијање позитивног односа према раду, дисциплини, осећају дужности и одговорности	Усвојени позитивни облици понашања	Активност је остварена, кроз целокупан наставни процес.
Развијати осећај припадања школском колективу и интегрисање ученика са проблемима у понашању	Добри резултати на ЕТОС-у, мали број проблема у понашању код ученика	Активност је делимично остварена, јер осећај припадности није било могуће адекватно развијати у ситуацији пандемије.
Неговати квалитетније интерперсоналне односе	Добри резултати на ЕТОС-у	Активност је остварена кроз васпитни рад одељењских старешина на ЧОС-у и целокупни процес наставе.
Рад са родитељима и превенција изостајања ученика из школе	Мали број изостанака ученика са наставе	Активност је остварена, али није дала очекиване резултате.
Идентификовање деце са проблематичним понашањем	Реализовање предвиђених мера и активности	Активност је остварена.
Индивидуални саветодавни рад са овим ученицима	Елиминисање ризичних облика понашања ученика	Активност је остварена.
Индивидуални саветодавни рад са родитељима ових ученика	Елиминисање ризичних облика понашања ученика	Активност је остварена. Подстицати веће укључивање родитеља за сарадњу са школом.

Сарадња са центрима за социјални рад и МУП-ом Стари град	Постигнут резултат у промени понашања ученика	Активност је остварена. Сарадња са одређеним институцијама није на задовољавајућем нивоу (Центар за социјални рад).
Интензивирати укључивање свих ученика у различите активности у школи и ван ње	Ученици се укључују у школске и ваншколске активности и усвајају позитивне облике понашања	Активност је делимично остварена. Испитана су интересовања ученика за ваннаставне активности, али оне нису могле бити адекватно реализоване.
Упућивање ученике у установе које се баве пружањем помоћи у превазилажењу проблема	Промена неадекватних облика понашања ученика, и активно укључивање у наведене установе	Активност је остварена. ПП служба је слала ученике у релевантне институције.
Развијање вештина ненасилне комуникације и решавања проблема	Смањен број проблема у понашању и конфликата	Активност је делимично остварена на ЧОС/ЧОЗ-у.
Борба против вршњачког насиља	Смањена учесталост вршњачког насиља	Активност је остварена.
Подстицање самоиницијативе код ученика у развијању културе понашања, одевања, говора – бонтона	Добри резултати на ЕТОС-у	Активност је остварена.

Смернице за унапређивање мера за превенцију других облика ризичног понашања:

- Подићи свест родитеља о значају редовног присуствовања ученика на настави, кроз радионице, предавања, трибине за родитеље.
- Подстицати родитеље за веће укључивање у васпитни рад школе са њиховом децом.
- Презентовати садржаје и начин рада у секцијама ученицима.
- Организовати радионице о ненасилној комуникацији и решавању проблема за ученике.

11. ИЗВЕШТАЈ О ОСТАВРЕНОСТИ МЕРА ПРЕВЕНЦИЈЕ ОСИПАЊА УЧЕНИКА

Одељењске старешине идентификовале су ученике у својим одељењима који су под ризиком да напусте школовање. Путем задавања социометријских анкета родитељима ученика, утврђено је који ученици су под ризиком да напусте школовање због лоших социо-економских услова у којима живе. За њих су организовани различити видови подршке, у највећој мери у наставним средствима (обезбеђивање наставних материја, прибора, таблета), којима се омогућава редовно праћење наставе.

Континуирано су идентификовани ученици под ризиком од осипања због проблема са владањем и проблема са школским успехом. Са њима су одељењске старешине и ПП служба обављали разговоре и позивали родитеље да договоре правце заједничког решавања проблема и пружања подршке деци.

Кроз организацију допунске наставе и секција, ученицима је пружана образовна подршка и настојало се да се у што већој мери задрже у школи и њихове активности усмере у креативном правцу. Квалитет наставе је подизан организовањем семинара о коришћењу разноврсних метода и техника рада наставника (углавном са темама које се односе на подизање квалитета компетенција наставника за рад у дигиталном окружењу).

Процена остварености планираних активности на основу анализе резултата самовредновања и увида у педагошку документацију:

АКТИВНОСТИ	**КРИТЕРИЈУМ УСПЕХА**	**НАЧИНИ ПРАЋЕЊА**	**ПРОЦЕНА ОСТВАРЕНОСТИ ЗАДАТАКА И АКТИВНОСТИ**
Стварање система за рану индентификацију ученика	процедуре праћења: изостанци, школски успех...	чек листа	Активност је делимично остварена. Ученици под ризиком од осипања због лошег владања и успеха се идентификују. Потребно је радити са ученицима којима Трговачка школа није била међу првим жељама за упис.
Идентификација породица са нижим социјалним и економским статусом	Праћење и поступање	Планови, извештаји	Активност је остварена. Одељењске старешине су спровеле социометриску анкету родитеља ученика првог разреда.
Пружање подршке породицама и ученицима у виду обезбеђивања уџбеника	Обезбеђен наставни материјал за рад	Праћење рада ученика	Активност је остварена. Идентификовани су ученици којима су била потребна техничка средства и материјали за праћење наставе онлајн.
Стварање система подршке ученицима и родитељима координација за развој мотивације	Реализован саветодавни рад	урађен систем подршке	Активност је остварена, кроз рад ПП службе.
Реализација допунске наставе која је подржавајућа, флексибилна	Реализација часова допунске наставе	Извештаји и број укључених ученика	Активност је остварена. Потребно је побољшати реализацију допунске наставе онлајн
Интензивна сарадња са родитељима – саветодавни рад	реализују се активности сарадње: саветодавни рад	број укључених родитеља	Активност је остварена.
Едукација родитеља из депривираних средина о значају образовања и васпитања о добробити ученика	Евиденција одржаних активности – ученици редовно похађају наставу	Праћење ученика и извештаји о постигнутим резултатима	Активност није остварена.
Укључивање вршњака у подршку за учење и слободне активности	број укључених ученика	број ученика који помажу	Активност је делимично остварена. Потребно је додатно подстицати коришћење вршњачке подршке на настави.
Хуманитарне акције прикупљања потребних средстава	Реализоване хуманитарне акције	Извештаји ученичког парламента	Активност је остварена, кроз активности Ученичког парламента и других организација ван школе.
Укључивање ученика у ваннаставне активности	број укључених ученика	извештаји секција,	Активност је делимично остварена. Поред анкетирања ученика о

		допунске, додатне наставе	интересовањима за секције, треба презентовати ученицима садржаје и програме секција.
Применити диференцирану наставу и флексибилност у приступу ученику	реализовани одговарајући часови	Записници са посећених часова	Активност је делимично остварена. Резултати анализе самовредновања показују да треба подстицати коришћење што разноврснијих метода и техника наставе.
Индивидуализација у настави	Ученици савладавају основна знања и редовно похађају наставу	Посета часова наставника и педагошко инструктивни рад са њима	Активност је делимично остварена. Резултати анализе самовредновања показују да треба подстицати коришћење што разноврснијих метода и техника наставе.
Укључивање породице у школске значајне догађаје: приредбе, прославе, такмичења...	број укључених родитеља	записници	Активност је остварена, у складу са могућностима епидемиолошке ситуације.
Сарадња са представницима Националног савета ромске националне мањине; Центром за социјални рад и локалном самоуправом ради пружања подршке деци из осетљивих група	Остварена сарадња са другим институцијама од значаја	Извештаји остварених контаката	Активност је остварена.
Размена информација о ученицима под ризиком на разредним већима и по потреби раније	заједничка подршка ученицима	записник већа	Активност је остварена.
Извештавање Педагошког колегијума, Наставничког већа и Савета родитеља о предузетим мерама	аналитички и квалитативан извештај	извештај	Активност је остварена.

Смернице за унапређивање мера за превенцију осипања ученика:

- Идентификовати ученике првог разреда којима Трговачка школа није била међу првим жељама, како би се са њима додатно радило на стварању мотивације за похађање школе.
- Веће коришћење иновативних метода наставе који негују и захтевају вршњачку подршку.
- Диверсификовати методе и технике наставе ради остваривања већег степена индивидуализације рада ученика.
- Оснажити наставнике за реализовање допунске наставе у онлајн формату.
- Поред анкетирања ученика о интересовањима за слободне активности, потребно је презентовати програм и садржаје секција ученицима.
- У раду са родитељима ученика из депривираних средина у већој мери освешћивати значај образовања.

12.3. Извештај остварености плана напредовања и стицања звања наставника и стручних сарадника

Наставник или стручни сарадник у току професионалног развоја може да напредује стицањем звања: педагошки саветник, самостални педагошки саветник, виши педагошки саветник и високи педагошки саветник. Задатак школе је да континуирано прати професионални развој и обезбеди све услове даљег напредовања.

Процена остварености планираних активности на основу анализе резултата самовредновања и увида у педагошку документацију:

Активности	Критеријум успеха	Докази	Евалуација	Процена остварености задатака и активности
1. Упознавање Наставничког већа са условима стицања звања	Наставници су упознати са условима стицања звања	Записник са Наставничког већа	Чек листе - Лични план стручног усавршавања, записници са седница стручних актива, План стручног усавршавања у оквиру установе, План стручног усавршавања ван установе	Активност није остварена
2. Комплетирање портфолија наставника	Потпуна слика о досадашњем професионалном развоју	Портфолио	Чек листе - Записник са састанка Педагошког колегијума, Годишњи план рада школе, План стручног усавршавања у оквиру установе, записници са састанака стручних актива	Активност је делимично остварена. Наставници редовно ажурирају свој портфолио. Потребно је додатно развијати анализу потреба за даљим стручним усавршавањем наставника.
3. Формирање базе података о стручном усавршавању	Професионална спремност људских ресурса	База података	Чек листе - Записник са састанка Педагошког колегијума Годишњи план школе План реализације акредитованих семинара, План стручног усавршавања ван установе, записници са састанака стручних актива	Активност је реализована. База података о стручном усавршавању наставника се формира на нивоу ЛИСП-а.
4.Пријављивање наставника и стручних сарадника који имају услов за стицање одређеног звања (по звањима)	Подршка професионалном развоју и напредовању у звање стручног сарадника	Извештај ПП службе	Чек листе - Извештаја о раду ПП службе, управе школе	Активност није остварена. Није било наставника који су заинтересовани за стицање вишег звања.

5. Разговор са могућим кандидатима за стицање звања	Мотивисан ост кандидата за подношење захтева за стицање звања	Извештаји	Чек листе - Извештаја тима за стручно усавршавање, потврда о усавршавању у оквиру установе и ван установе.	Активност није остварена. Није било наставника који су заинтересовани за стицање вишег звања.
6. Подношење захтева кандидата за стицање звања директору школе	Повећан број наставника са стручним звањем у складу са законом	Поднети захтеви	Чек листе - извештаја са седница стручних актива, извештаја о педагошко-инструктивном раду, извештаја о раду ПП службе, извештаја о успеху ученика	Активност није остварена. Није било наставника који су заинтересовани за стицање вишег звања.
7. Утврђивање имена наставника и стручних сарадника који имају услов за стицање звања	Подршка професион алном развоју и мотивација за рад	Формиран списак кандидата	Чек листе	Активност није остварена. Потребно је утврдити који наставници испуњавају услове за стицање виших звања.
8. Упознавање Наставничког већа	Јавна подршка чланова Наставничк ог већа за напредова ње кандидата	Писмено образложе ње, записник	Чек листе	Активност није остварена. Није било наставника који су заинтересовани за стицање вишег звања.
9. Прикупљање документације	Обезбеђива ње доказа за предлог, мотивисањ е других за напредова ње	Портфолио наставника	Чек листе	Активност није остварена. Није било наставника који су заинтересовани за стицање вишег звања.
10. Покретање и спровођење процедуре	Мишљење просветног саветника и Завода о предлогу за избор у звање	Приложена документац ија	Чек листе	Активност није остварена. Није било наставника који су заинтересовани за стицање вишег звања.
11. Јавно обавештавање кандидата и јавности о стицању звања	Позитивни примери праксе-промоција школе	Извештај о избору у звање	Чек листе	Активност није остварена. Није било наставника који су заинтересовани за стицање вишег звања.

12. Евиденција о кандидатима који су стекли звање	Листа наставника са стеченим звањем	Евиденција тима за стручно усавршавање	Чек листе	Активност није остварена. Није било наставника који су заинтересовани за стицање вишег звања.

Смернице за унапређивање мера за напредовање и стицање звања наставника, директора и стручних сарадника:

- План напредовања у стручном звању наставника, директора и стручних сарадника у већој мери заснивати на анализи и евалуацији потреба за усавршавањем у функцији стицања виших звања.
- Утврдити који наставници имају услове за стицање виших звања. Извршити увид у портфолије наставника и онима који имају услове за стицање звања, појаснити процедуре за стицање истих.
- Повећати мотивацију наставника за постизање виших звања, ради подизања квалитета школе и наставног кадра, као и промоције школе.

Извештај о остварености сарадње и умрежавања школе са другим школама и социјалним партнерима у школској 2020/21. години

Сарадњом школе са различитим институцијама и организацијама у овој школској години постигнуто је веће укључење друштвене средине у школски живот, као и укључивање школе у различите аспекте друштвено-политичког рада и живота.

Оствареном сарадњом са локалном заједницом, наставници и ученици имали су могућности да користе различите ресурсе из окружења, што им је омогућило да изразе своје потенцијале, знатижељу, да оснаже свој идентитет, аутономију и сигурност. На школском нивоу унапређене су вештине и компетенције, повећала се ефикасност, ниво и квалитет људских ресурса.

На основу извештаја наставника и задужених особа за праћење усавршавања запослених, може се закључити да су реализоване многе разноврсне промотивне, едукативне активности којима се постигло упознавање ученика основних школа са образовном понудом Трговачке школе, као и развијање сарадничких односа и размена ученичких и наставничких искустава, знања и вештина. Како би ученици из основних школа, а потенцијални ученици наше школе били у стању да разликују поједине профиле и препознају основне карактеристике трговачке струке, реализована је промоција школе у ОШ „Филип Филиповић“ у оквиру манифестације Виртуелни сајам образовања. Такође, наставници и ученици наше школе учествовали су на „Вождовачком сајму образовања – путоказ“ који је одржан у СЦ „Шумице“. Корисне су повратне информације за поспешивање промотивних активности школе у наредној школској години.

И ове школске године остварена је значајна сарадња са институцијама и организацијама за високо образовање. Наставници, професори, асистенти, стручни сарадници и чланови Тима за КВиС омогућили су ученицима путем различитих обука, видео-конференција, радионица да се упознају са образовном понудом установа високог образовања. Поред тога омогућено им је да прошире знања из стручних предмета и да се

пробуди интересовање и мотивација за даље истраживање на различите стручне садржаје. Од посебног значаја је разноврсна понуда и добра организација активности од стране факултета МЕФ, ФЕФА, Сингидунум, Алфа БК. Осим тога организована је и Пета конференција за наставнике средњих стручних школа економске групе предмета „Економија, пословно управљање и статистика – савремене тенденције у средњем стручном образовању“ што је допринело унапређењу стручних и предавачких компетенција наставника економске групе предмета.

Настављајући добру праксу из ранијих периода рада школе, ученици Трговачке школе су реализовали практичну наставу и часове вежби из предмета трговинско пословање и обука у виртуелном предузећу у објектима социјалних партнера што је омогућило укључивање ученика у реално радно окружење као и праћење захтева и потреба тржишта и информисање и учествовање у прилагођавању будућих кадрова привредним условима. Учење кроз рад у овој школској години реализовано је у следећим компанијама: DM, A1, Lidl, SportVision, Jysk, Metro, Delhaize, Mercator и Univerexport. У наредној школској години социјални партнери школе ће постати компаније Deichmann, C&A, Peak&Cloppenburg.

У циљу унапређења образовно-васпитног процеса путем реализације обука и учешћа у пројектима Израда државне матуре за образовни профил Трговински техничар и Аранжер у трговини, наставници Трговачке школе су укључени и у уводну обуку радних група за израду испитних материјала за државну матуру на крају средњошколског образовања у оквиру Пројекта „Унапређење квалитета образовања кроз увођење испита на крају средњег образовања“. Такође наставници су учествовали и у пројекту државне матуре у активностима оцењивања матурских тестова у оквиру првог пилотирања државне матуре. Наставници су учествовали у пројекту израде стандарда квалификације за образовни профил Трговински техничар. Организовано је снимање видео-часова за стручне економске предмете у оквиру пројекта ЗУОВ-а и МПНТР, чиме је унапређен наставни процес током организовања наставе на даљину у епидемиолошким условима.

У току ове школске године ученици и наставници ангажовали су се у разноврсним активностима којима је био циљ укључивање у друштвене токове, развијање социјализације, развијање свести о потреби спречавања злостављања, занемаривања, вршњачког насиља и малолетничке деликвенције. У ту сврху организована је хуманитарна акција прикупљања помоћи за децу из „Прихватилишта за децу Београда“. Поред тога, ученици и наставници укључили су се у Пројекат организације ЦЕПОРА (Центар за позитиван развој деце и омладине) и општине Стари Град, реализацијом радионица на тему „Глас младих о дискриминацији, говору мржње и равноправности“, а као део пројекта „Промоција различитости и равноправности у Србији“ у склопу заједничког програма Европске уније и Савета Европе. У склопу редовног рада школе, остварена је сарадња са Центром за социјални рад и Центром за заштиту одојчади, деце и омладине. И ове школске године, као и претходних пет школских година педагог и психолог школе укључене су у пројекат Фонда за образовање Рома (РЕФ-а). Овим пројектом ученици Ромске популације се стипендирају са циљем да се спречи осипање Рома из система образовања. На овај начин наша школа доприноси подизању образовне структуре припадника осетљивих група. Ученици су континуирано информисани о могућностима запошљавања уз учлањење у Омладинске задруге. Путем интернета омогућено им је да се додатно информишу о акцијама, радионицама, обукама различитих организација чиме су унапређене социјалне компетенције и лична иницијатива за свестраније укључивање ученика у друштвени живот. Остварена је сарадња са НСЗ, учешћем у Виртуелном сајму запошљавања, тако да су

регистровани ученици имали прилике да унапреде вештине обављања интервјуа за запослење, као и садржај свог CV-ја. Поред тога могли су да остваре директан контакт са представницима 70 компанија и тако се информишу о могућностима запослења.

Трговачка школа је, уз подршку Министарства просвете, науке и технолошког развоја, у овој школској години аплицирала за Пројекат Регионалног Челенџ Фонд-а (RCF), а под покровитељством Привредне коморе Србије. Пројекат има за циљ да ојача релевантност стручног образовања и обуке на тржишту рада финансирањем улагања у опрему и инфраструктуру за пружаоце обуке који се укључују у активности кооперативног односно дуалног образовања и обуке, у сарадњи са партнерским предузећима. Учешћем у овом пројекту повећаће се запосленост ученика који завршавају програме стручног образовања и обуке јачањем кооперативног приступа образовању и обукама у економијама Западног Балкана.

Обележавање Светског дана права потрошача 15. марта, ове године је због актуелне епидемиолошке ситуације одложено и организовано 13. маја путем Zoom платформе како би се испоштовале превентивне епидемиолошке мере. Квиз је организован у сарадњи Ненада Бумбића из Удружења за заштиту потрошача, Дарка Цвијана из УПОК-а и Мелите Јовановић Тончев из Трговачке школе. Учесници квиза су показали завидно знање из области заштите потрошача и енергетске ефикасности.

У циљу популаризације читања књига међу средњошколцима, одржано је књижевно вече на коме је песникиња Александра Шаренац читала изводе из свог стваралаштва. У исто време обележен је и Међународни дан борбе против вршњачког насиља „Дан розе мајица“.

Ученици и наставници наше школе и ове школске године сарађивали су са организацијом Црвени крст – Стари град. Присуством на промотивним предавањима, ученици су упознати са делокругом ове организације и могућностима волонтирања.

У циљу унапређења предузетничких знања и вештина, ученици и наставници-ментори су учествовали у реализацији програма Достигнућа младих и „Innoschool“ (у организацији Регионалне агенције за развој и интеграције).

Ради стварања подстицајне средине са условима за задовољење индивидуалних потреба и интересовања садашњих и будућих ученика Трговачке школе, препорука је да се и даље негује сарадња са другим школама, разноврсним организацијама и институцијама.

Извештај написале
Мелита Ј. Тончев и Марица Кнежевић

Процена остварености планираних активности на основу анализе резултата самовредновања и увида у педагошку документацију:

Ред.бр.	**Институције и организације**	**Циљеви сарадње**	**Активности**	**Начин праћења и извештавања**	**Процена остварености задатака и активности**
1.	Школе	Упознавање ученика ОШ са образовном понудом наше школе Развијање сарадничких односа, размена искустава, знања и вештина	Презентације Промоције Такмичења Заједнички пројекти	Извештаји Анкете	Активност је остварена.

2.	Институције и организације за високо образовање	Упознавање ученика са образовном понудом установа за високо образовање, укључивање ученика у различите обуке и радионице	Презентације Промоције Такмичења Обуке, радионице	Извештаји Презентације Фотографије	Активност је остварена.
3.	Социјални партнери	Укључивање ученика у реално радно окружење, Праћење захтева и потреба са тржишта, информисање и учествовање у прилагођавању будућих кадрова привредним условима	Реализација практичне наставе, посете, састанци, обуке	Извештаји Презентације Чек-листе	Активност је остварена углавном кроз обимне активности из практичне наставе.
4.	Институције и организације из различитих области	Унапређење образовно-васпитног процеса	Обуке Пројекти Истраживање	Извештаји	Активност је остварена. С обзиром на епидемиолошку ситуацију број и обим реализованих активности је на одличном нивоу.
		Укључивање ученика у привредне токове Осавремењавање наставних садржаја	Посете Обуке Презентације Скупови	Извештаји	
		Укључивање ученика у друштвене токове и развијање социјализације Развијање свести о потреби спречавања злостављања, занемаривања, вршњачког насиља и малолетничке деликвенције	Обуке предавања волонтирање	Извештаји	
		Прилагођавање школе да одговоре на различите потребе свих ученика, повећање деце у свим школским и	Презентације Састанци Обуке Конференције	Извештаји Захвалнице сертификати	

		ваншколским активностима и обезбеђивање квалитетног образовања за све			
		Свестраније укључивање ученика у културни живот	Посете Учествовање у организацији и извођењу културних дешавања (изложба, позоришна представа...)	Извештај Фотографије снимци	

Смернице за унапређивање мера остваривање сарадње са школама и социјалним партнерима:

- Поред свих квалитетно реализованих активности сарадње са друштвеном средином потребно је подстицати организоване посете ученика и наставника културним институцијама – позоришта, биоскопи, итд.

Извештај о остварености Мера унапређивања образовно-васпитног рада на основу анализе резултата ученика на матурском и завршном испиту

У Трговачкој школи извођење матурског/завршног испита обавља се у зависности од образовних профила који постоје у школи. Матурски испит полажу Комерцијалисти, Трговински техничари и Аранжери у трговини док завршни испит полажу Трговци.

Завршним испитом проверава се да ли је ученик стекао стручне компетенције прописане Стандардом квалификације ТРГОВАЦ. Оцењивање стечености **стручних компетенција** врши се током реализације – извођења практичних радних задатака.

Матурским испитом проверава се да ли је ученик стекао стандардом квалификације прописана знања, вештине, ставове и способности тј. стручне компетенције за занимања за које се школовао у оквиру образовног профила.

Матурски испит састоји се од три независна дела испита: испит из српског језика и књижевности, испит за проверу стручно-теоријских знања/изборни предмет и матурски практичан рад.

Циљ акционог плана је подизање образовних постигнућа на виши ниво. Планирање и реализација наставе као и планирање припремне наставе за ученике завршних разреда неопходно је како би се унапредила образовна постигнућа ученика.

Планирање и реализација наставе у складу са образовним стандардима, примена индивидуализованог приступа ученицима, којима је потребна додатна подршка у учењу,

резултати праћења образовних постигнућа користе се за даљи развој ученика. Припрема ученика за полагање завршног и матурског испита је циљ и нашег акционог плана.

Резултати ученика на завршном испиту показују оствареност стандарда постигнућа наставних предмета, односно оствареност постављених индивидуалних циљева учења.

Анализа

Комерцијалисти полажу три дела матурског испита. На основу анализе два одељења видимо да је најлошији успех постигнут из српског језика и књижевности (3,21 и 3,40), затим из теоријског дела (2,68 и 4,18) а најбољи успех постигнут је на практичном делу испита (4,40 и 4,50) па је стога њихов општи успех на матурском испиту знатно лошији **(3,67)** нарочито код ученика који су завршили разред са одличним успехом.

Како би се поправио успех мора се више радити на пружању додатне подршке ученицима из српског језика и књижевности кроз додатне и редовне часове, писане радове, домаће задатке и остале садржаје који ће побољшати постигнућа ученика. Наставници Стручног већа српског језика и књижевности треба да се укључе у рад и реализацију ових активности. Стручно веће економске групе предмета треба више да ради са ученицима из предмета који су део провере стручно теоријских знања како би се постигли бољи резултати. На нивоу Стручног већа треба усагласити садржаје по предметима и жељене исходе учења са тестовима и проверама знања који ће послужити као индикатор постигнућа ученика. Заједничка сарадња и праћење реализације ових активности треба да буду део плана овог стручног већа.

Трговци полажу завршни испит по новом концепту. Израђују два радна задатка како би показали стечена знања, вештине и ставове тј. главне стручне компетенције за занимање за које су се школовали у оквиру образовног профила. У све три последње године број одличних, врло добрих и добрих ученика је приближно исти по одељењима. Мали број ученика има довољан успех. Средња оцена успеха је приближно иста за сва одељења (просек је **3,72**). Може се закључити да су ученици постигли релативно добар успех за које их је спремала група наставника економске групе предмета - ментора. С обзиром на целу ситуацију рада ове школске године и онлајн наставе може се закључити да су ученици постигли добар успех.

Аранжери и Трговински техничари полажу три дела матурског испита. На основу анализе свих пет одељења видимо да је најлошији успех постигнут из српског језика и књижевности (3,50; 3,60; 3,79; 2,90; 3,40), (2,68; 4,65; 3,95; 4,43; 4,59), а најбољи успех постигну на одбрани практичног дела испита (4,57; 4,70; 4,87; 4,29; 4,41).

Просечан успех свих разреда који су полагали матурски испит је **4,09** што је јако добро постигнуће, може се рећи да је доста бољи од успеха који су остварили на крају четврте године.

И овде би требало предузети мере за унапређење рада. Како би се поправио успех мора се више радити на пружању додатне подршке ученицима из српског језика и књижевности кроз додатне и редовне часове, писане радове, домаће задатке и остале садржаје који ће побољшати постигнућа ученика. Наставници Стручног већа српског језика и књижевности треба да се укључе у рад и реализацију ових активности.

Успешност ученика на матурском и завршном испиту, углавном је на истом нивоу као успешност коју ученици постижу у току школовања, али извесних одступања свакако

има. Управо из тог разлога, резултати испита морају бити узети у обзир при дефинисању мера унапређивања образовно-васпитног рада.

Процена остварености планираних активности на основу анализе резултата самовредновања и увида у педагошку документацију:

Активност	**Време**	**Носиоци реализације**	**Праћење/евалуација**	**Процена остварености задатака и активности**
Поређење резултата ученика постигнутих на матурском и завршном испиту шк. 2019/20. са резултатима осталих школа Србије које имају ове профиле	Мај 2020.	ЗУОВ Педагошки колегијум ПП служба	Поднет извештај на нивоу Педагошког колегијума, Наставничког већа, Школског одбора, Савета родитеља	Активност је остварена.
Предлози стручних већа предмета обухваћених матурским/завршним испитом за подизање нивоа успешности ученика (постизање бољих резултата)	Током другог полугодишта шк. 2019/20. године	Стручна већа Директор школе	Извештај на Педагошком колегијуму	Активност није остварена.
Израда упоредних анализа резултата на матурском/завршном испиту (поређење са резултатима претходних генерација)	На крају сваке школске године	Педагошки колегијум ПП служба	Извештаји на нивоу Педагошког колегијума, Наставничког већа, Школског одбора, Савета родитеља	Активност није остварена.
Израда и спровођење провера знања и практичних вештина и остварености прописаних исхода и достигнутог нивоа стручних компетенција из предмета који се полажу на матурском испиту	Током школске године	Предметни наставници Стручна већа	Извештаји наставника на нивоу Стручних већа Извештај стручних већа	Активност је остварена.
Квантитативна и квалитативна анализа постигнућа ученика са доношењем предлога активности и мера за даљи рад	На крају првог и другог полугодишта сваке школске године	Предметни наставници Стручна већа	Презентовање анализа на нивоу Педагошког колегијума	Активност је остварена.
Прилагођавање планова и унапређивање садржаја припремне наставе на основу резултата на матурском/завршном испиту	Током школске године	Предметни наставници Стручна већа	Извештаји наставника на нивоу Стручних већа Извештаји Стручних већа	Активност је делимично остварена. Анализе обавити и на квалитативном нивоу.

Смернице за унапређивање мера за унапређивања образовно-васпитног рада на основу анализе резултата ученика на матурском и завршном испиту:

- Израда упоредних анализа на завршном и матурском испиту са резултатима оствареним претходних година.
- Давање предлога на нивоу стручних већа за унапређивање нивоа успешности ученика.
- Унапређивати планове и садржај припремне наставе на основу остварених резултата на матурском и завршном испиту, са нагласком на квалитативним препорукама.

Предложене мере и активности као и време, носиоци реализације и начини праћења налазе се у табели која следи:

Активност	**Време**	**Носиоци реализације**	**Праћење/евалуација**
Израда упоредних анализа резултата на матурском/завршном испиту (поређење са резултатима претходних генерација)	На крају сваке школске године	Педагошки колегијум ПП служба	Извештаји на нивоу Педагошког колегијума, Наставничког већа, Школског одбора, Савета родитеља
Предлози стручних већа предмета обухваћених матурским/завршним испитом за подизање нивоа успешности ученика (постизање бољих резултата)	Током другог полугодишта шк. 2021/22. године	Стручна већа Директор школе	Извештај на Педагошком колегијуму Извештај Стручних већа
Утврђивање садржаја предмета потребних за полагање завршних и матурских испита на нивоу Стручних већа	Током школске године	Предметни наставници Стручна већа	Извештај Стручних већа
Израда и спровођење провера знања и практичних вештина и остварености прописаних исхода и достигнутог нивоа стручних компетенција из предмета који се полажу на матурском испиту и њихово праћење (организовати тестове по областима и разредима који ће послужити као индикатор постигнућа	Током школске године	Предметни наставници Стручна већа	Извештаји наставника на нивоу Стручних већа Извештај стручних већа
Квантитативна и квалитативна анализа постигнућа ученика са доношењем предлога активности и мера за даљи рад	На крају првог и другог полугодишта сваке школске године	Предметни наставници Стручна већа	Презентовање анализа на нивоу Педагошког колегијума
Пружање додатне подршке ученицима кроз реализацију активности предвиђених планом тима за инклузију и тима за заштиту, анализа сачињених ИОП-а и резултати реализације	Током школске године	Предметни наставници Стручна већа ПП служба	Извештаји наставника на нивоу Стручних већа Извештаји Стручних већа Извештај ПП службе
Прилагођавање планова и унапређивање садржаја припремне наставе на основу резултата на матурском/завршном испиту	Током школске године	Предметни наставници Стручна већа	Извештаји наставника на нивоу Стручних већа Извештаји Стручних већа

(циљеве усмерити на постизање напредног нивоа постигнућа ученика)			

Извештај о унапређивању дигитализације и дигиталних компетенција

Ове школске године у акциони развојни план нису биле интегрисане мере за унапређивање дигитализације и развој дигиталних компетенција. Будући да је актуелна ситуација у друштву и систему образовања захтевала да се активно ради на њима, овде укратко подносимо извештај о оствареном.

На почетку школске 2020/2021. године у школи је реализован семинар Мултимедијални садржају у функцији образовања, који су похађали сви наставници школе. Крајем школске године реализован је семинар Дигитална учионица, који су такође сви наставници школе похађали. Ови семинари за циљ су имали повећавање компетенција наставника за рад у дигиталном окружењу и за њихово оспособљавање да на што адекватнији начин пруже подршку ученицима за рад у дигиталном окружењу. Поред тога, на системском нивоу школа је интегрисана у ЈИСП, где су видљиве све информације о ученицима, наставницима и осталим актерима образовног живота. Сваки ученик добио је свој ЈОБ. Наставницима, ученицима и осталим актерима образовног процеса обезбеђена је континуирана подршка у школи за рад у дигиталном медијуму. Помоћници директора задужени за администрацију образовне платформе и електронског дневника помагали су наставницима и ученицима са свим проблемима са којима би се суочили током школске године. Поред наведеног, наставници економске групе предмета учествовали су у изради материјала и садржаја за РТС планету, снимајући часове који су емитовани на јавном сервису.

Смернице за унапређивање дигитализације и дигиталних компетенција:

- Наставити са пружањем континуиране подршке наставницима и ученицима у раду унутар дигиталног медијума.
- Испитати потребе наставника у сфери дигиталне писмености и компетенција ради организовања систематске подршке.

Опште смернице за даљи рад

На основу педагошке документације и анализе резултата самовредновања квалитета рада школе наводимо сажете препоруке за остваривање планираног и за унапређивање рада школе:

- У педагошку документацију интегрисати самоевалуацију квалитета рада наставника (евидентирати евалуације квалитета реализације одржаних часова).
- У плановима наставника учинити видљивијим да је планирање рада засновано на анализи сопственог вредновања рада и ученичког вредновања рада наставника.
- Заснивати планирање усавршавања наставника на анализама самовредновања сопственог рада и евалуацијама ученика о раду наставника.
- У извештаје и планове Стручних већа интегрисати анализе ученичких евалуација рада наставника.
- Тражити процену рада наставника од стране ученика и на основу анализе процене ученика планирати унапређивање рада наставника, што ће бити експлицирано у плану стручног усавршавања наставника.
- Годишњи план стручног усавршавања треба да се заснива у већој мери на систематичнијој анализи потреба наставника на основу података добијених из сопственог вредновања рада наставника и евалуација рада наставника од стране ученика.

- Унапредити подршку ученицима са изузетним способностима (или интересовањима) за одређени наставни предмет. Поред анкетирања интересовања ученика за секције, потребно је презентовати програм и садржаје секција који ће ученици током школске године моћи да похађају.
- Направити план, програм и садржај секција на основу анализе интересовања ученика.
- Ученицима поред анкетирања интересовања, презентовати садржаје, начине рада и програме слободних активности у које могу да се укључе унутар школе.

- Уврстити компетенције ученика у планове, програме и припреме наставника.
- У плановима садржински повезати различите наставне предмете.
- У плановима наставника, поред међупредметних компетенција, истаћи и предметне компетенције које ученици треба да остваре.

- Јасније предочити критеријуме оцењивања ученицима и користити их за подучавање ученика како да самостално постављају циљеве у свом учењу.
- У свакодневној настави подучавати ученике да процењују напредак и квалитет свог рада и учења.
- Радити на квалитету формативних оцена и редовности уписивања и давања повратне информације ученику (а и родитељу) о напредовању у раду.

- Уврстити у свакодневну наставу употребу што већег броја метода и техника рада и учења. Наведено реализовати кроз интензивнији саветодавни рад стручне службе са наставницима и радионице на тему памћења и учења.
- У рад наставника инкорпорирати више различитих наставних метода и техника, чиме се остварује боље прилагођавање наставе ученицима који раде по ИОП програму.
- Побољшати упознатост ученика првог разреда са методама и техникама успешног учења кроз практичан радионичарски рад.
- У педагошкој документацији наставника истаћи у којој мери и на који начин се научено на семинарима примењује.
- Педагошко-инструктивни рад стручне службе треба да испрати примену наученог на обукама.
- Организовати интерне и екстерне обуке наставника за употребу иновативних метода и техника наставе.
- Веће коришћење иновативних метода наставе који негују и захтевају вршњачку подршку.
- Радити на побољшавању и неговању вршњачке подршке за ученике којима је потребна додатна подршка у раду. Подизање свести наставника и ученика о предностима групног рада и укључивању вршњака у подршку оним ученицима који постижу слабије резултате.

- Диверсификовати методе и технике наставе ради остваривања већег степена индивидуализације рада ученика.
- Потребан је додатни саветодавни и инструктивни рад са наставницима у вези индивидуализације наставе, која се не односи само на додатну подршку ученицима са тешкоћама у учењу, већ на све ученике. Потребно је направити терминолошку и практичну разлику између индивидуализације наставе и рада по ИОП програму, како се под индивидуализацијом не би подразумевало искључиво смањивање критеријума.
- Педагошко-инструктивни рад интензивније реализовати у онлајн формату извођења наставе.
- У педагошко-инструктивни рад уврстити праћење примене новонаучених метода и техника наставе.
- Педагошко-инструктивни рад у већој мери реализовати на часовима провере знања ученика, ради праћења остваривања исхода и стандарда постигнућа наставних предмета.
- У педагошко-инструктивном раду акценат ставити на пружање повратних информације наставницима о квалитету и могућим правцима унапређивања формативног оцењивања ученика.
- Обезбедити обуке у домену индивидуализације са нагласком на практичну примену.

- Појачати међусобне посете часова наставника ради бољег упознавања критеријума квалитета наставе и проширивања репертоара техника и приступа настави.
- Подстаћи наставнике да научено на семинарима/вебинарима презентују на својим стручним активима.

- Наставници треба да у већој мери при посети часовима других колега користе образац за посматрање часа, анализирају и дискутују о резултатима које су добили.

- Унапредити додатну подршку ученицима из осетљивих група која се реализује онлајн кроз унапређивање компетенција наставника за одржавање допунске наставе преко платформе коју школа користи.
- Оснажити наставнике за реализовање допунске наставе у онлајн формату.

- Испитати могућности и жеље родитеља да се укључе у активности школе. Будући да су родитељи и ученици недовољно упознати са активностима Тима за КВиС, предлог је да се организује представљање послова и занимања од стране родитеља који се баве појединим занимањима.
- Повећати укљученост родитеља у рад школе преко Тима за КВиС, како би родитељи презентовали занимања и послове којима се баве.
- Спроводити анкете о задовољству родитеља које се директно односе на задовољство заједничким активностима у школи.
- Обухватити већи и разноликији узорак родитеља који врше евалуацију рада школе.
- Ажурније уносити информације од значаја за родитеље у ЕсДневник.
- Боље информисати родитеље о потреби и начинима за укључивање у васпитни рад школе и скренути им пажњу на формалне, васпитне и развојне последице које изостајање сарадње носи са собом.
- Подстаћи родитеље да се укључе у васпитни рад у школи са својом децом. Сарадњу и контакте са школом остваривати систематичније и редовније.
- Подићи свест родитеља о значају редовног присуствовања ученика на настави, кроз радионице, предавања, трибине за родитеље.
- У раду са родитељима ученика из депривираних средина у већој мери освешћивати значај образовања.

- Организовати тематске наставне дане и интегративну наставу на нивоу стручних актива.
- Подстаћи наставнике да користе електронски портфолио ученика, ради искоришћавања предности електронског медијума.
- У оквиру свих наставних предмета наставници треба да подстичу и обучавају ученике да критички и функционално користе интернет и његове ресурсе.

- Организовање радионица о ненасилној комуникацији, решавању проблема и превенцији конфликата за ученике школе, наставнике и родитеље.

- Организовати обележавање дана везаних за заштиту од насиља и дискриминације током школске године.
- Поново организовати предавања МУП-а за родитеље о малолетничкој деликвенцији и електронском насиљу.
- Радити на освешћивању наставника, ученика и родитеља шта све спада под дискриминацију и облике дискриминаторног понашања.

- Идентификовати ученике првог разреда којима Трговачка школа није била међу првим жељама, како би се са њима додатно радило на стварању мотивације за похађање школе.
- План напредовања у стручном звању наставника, директора и стручних сарадника у већој мери заснивати на анализи и евалуацији потреба за усавршавањем у функцији стицања виших звања.
- Утврдити који наставници имају услове за стицање виших звања. Извршити увид у портфолије наставника и онима који имају услове за стицање звања, појаснити процедуре за стицање истих.
- Повећати мотивацију наставника за постизање виших звања, ради подизања квалитета школе и наставног кадра, као и промоције школе.

- Подстицати организоване посете ученика и наставника културним институцијама – позоришта, биоскопи, итд.

- Израда упоредних анализа на завршном и матурском испиту са резултатима оствареним претходних година.
- Давање предлога на нивоу стручних већа за унапређивање нивоа успешности ученика.
- Унапређивати планове и садржај припремне наставе на основу остварених резултата на матурском и завршном испиту, са нагласком на квалитативним препорукама.

- Наставити са пружањем континуиране подршке наставницима и ученицима у раду унутар дигиталног медијума.
- Испитати потребе наставника у сфери дигиталне писмености и компетенција ради организовања систематске подршке.

Садржај

ИЗВЕШТАЈ О ОСТВАРЕНОСТИ РЕЗУЛТАТА РАЗВОЈНОГ ПЛАНА ЗА школску 2020-2021. годину 1

РЕЗУЛТАТИ САМОВРЕДНОВАЊА КЉУЧНИХ ОБЛАСТИ за школску 2020-2021. годину 2

I област - Програмирање, планирање и извештавање 2

II област - Настава и учење 4

IV област - Подршка ученицима..... 13

8. Процена остварености постављених приоритета у остваривању васпитно-образовног рада. 18

Извештај о остварености мера за унапређивање образовања и васпитања ученицима којима је потребна додатна подршка у школској 2020/2021. години 20

Извештај о остварености мера за укључивање родитеља односно другог законског заступника у рад школе у школској 2020/2021. години 24

Извештај о остварености плана стручног усавршавања наставника, стручних сарадника и директора у школској 2020/2021. години 26

Извештај о стручном усавршавању наставника у установи током школске 2020/2021. године 28

Извештај о остварености мера за увођење иновативних метода наставе, учења и оцењивања ученика у школској 2020-2021. години 30

10. Извештај о остварености мера за превенцију насиља и повећање сарадње међу ученицима, наставницима и родитељима 33

10а. Извештај о остварености мера превенције дискриминаторног понашања 37

10.б Извештај о остварености мера превенције других облика ризичног понашања – спречавање девијантног понашања, малолетничке деликвенције 39

11. ИЗВЕШТАЈ О ОСТАВРЕНОСТИ МЕРА ПРЕВЕНЦИЈЕ ОСИПАЊА УЧЕНИКА 40

12.3. Извештај остварености плана напредовања и стицања звања наставника и стручних сарадника 43

Извештај о остварености сарадње и умрежавања школе са другим школама и социјалним партнерима у школској 2020/21. години 45

Извештај о остварености Мера унапређивања образовно-васпитног рада на основу анализе резултата ученика на матурском и завршном испиту 49

Извештај о унапређивању дигитализације и дигиталних компетенција 53

Опште смернице за даљи рад 54